

PCBU Journal

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564
(Vol. 4 No.2 July - December 2021)

วารสาร การบริหารและพัฒนา
วิทยาลัยพิชญบัณฑิต

Journal of Administration and Development
Pitchayabundit College

ISSN: 2651-091X

วารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพิชญบัณฑิต
Journal of Administration and Development
Pitchayabundit College
ISSN: 2651-091X (Print)

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2564

Vol.4 No.2 July – December 2021

กำหนดออกวารสารทุก 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ)

จำนวนพิมพ์ 300 เล่ม

ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

วัตถุประสงค์

วารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพิชญบัณฑิต เป็นวารสารวิชาการ (ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน, ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม)

มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เผยแพร่ผลงานทางด้านวิชาการและงานวิจัยของ คณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย นิสิตนักศึกษาและบุคคลทั่วไป ได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และ ผลงานวิจัยโดยครอบคลุมด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และสาขาอื่น ๆ ในด้านสหวิทยาการด้าน มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขามานุษยวิทยา นิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ บริหารธุรกิจ และการจัดการ ประวัติศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมวิทยา ภาษาศาสตร์ พัฒนาสังคม พัฒนาชุมชน เป็นต้น

บทความที่ส่งมารับการตีพิมพ์ในวารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพิชญบัณฑิต จะต้องไม่เคย ตีพิมพ์หรืออยู่ ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพิชญบัณฑิต อย่างเคร่งครัด รวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามเกณฑ์ของวารสารทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้รับการ ตรวจสอบทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่านต่อบทความ ในลักษณะปกปิดรายชื่อ

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความในวารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพิชญบัณฑิต ถือเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้นิพนธ์บทความ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีความผูกพันด้วยประการใด ๆ ทั้งปวง

อัตราค่าสมาชิก

สามัญรายปี (ปีละ 2 ฉบับ) 500 บาท

เจ้าของวารสาร
วิทยาลัยพิษณุปัญฑิต

รูปแบบการดำเนินการกลั่นกรองบทความ

กองบรรณาธิการได้ให้ความสำคัญกระบวนการจัดทำวารสารตั้งแต่การคัดเลือกบทความและมีผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาการกลั่นกรองบทความ บทความละ 2 ท่าน ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ และในการประเมินใช้รูปแบบผู้ประเมินไม่ทราบชื่อผู้แต่ง และผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้ประเมิน

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.พิชัยรัฐ หมื่นด้วง

วิทยาลัยพิษณุปัญฑิต

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ	เนืองเฉลิม	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.จุลดิษฐ์	อุปฮาด	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
รองศาสตราจารย์ ดร.ภมร	ชั้นระหัดถ์	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวี	สระน้ำคำ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิกร	ยาสมร	มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.นิราศ	จันทร์จิต	มหาวิทยาลัยนครพนม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยยุทธ	ศิริสุทธิ	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา	ภาวะบุตร	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.อภินันท์	จันทร์ณี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตหนองคาย

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม	ศรีสะอาด	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สาขาวิชาวัดและประเมินผล
รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐบุรุษ	คัมทรัพย์	มหาวิทยาลัยปทุมธานี สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยา	ยศคำลือ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาคยา	หกพันนา	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณิชาภาท์	กันขุนทด	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุมินทร	เป้าธรรม	มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณกร	ไท้ประยูร	สังกัดสมาคมนักวิจัยแห่งประเทศไทย
รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงค์	เศวตวัฒนา	มหาวิทยาลัยปทุมธานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร	โรมศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ	แมนโกศล	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราพร	ไทมมา	สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสนา	วิสุตภา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์นาถ	นันท์	สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ	แมนโกศล	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ดร. สมใจ มณีวงศ์		สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสตร์
		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
		ขอนแก่นเขต 2
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรภัทร	เริ่มศรี	สาขาวิชาการบริหารการศึกษาศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.กิงพร	ทองใบ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
รองศาสตราจารย์ ดร.วราฤทธิ์	พานิชกิจโกศลกุล	สาขาวิชานิติศาสตร์การตลาด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิวะ	นุกุลกิจ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา	วิทย์อนันต์	สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัมปนาท	คูศิริรัตน์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ดร.นุชรัตน์ นุชประยูร		สาขาวิชาสถิติประยุกต์
		วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น สาขาวิชานิติศาสตร์
		วิทยาลัยนครราชสีมา สาขาวิชานิติศาสตร์
		มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
		สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ศึกษา
		มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
		ศูนย์นันทบุรี สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
		คอมพิวเตอร์ศึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดุขม	สีวังคำ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
		สาขาเทคโนโลยี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ		มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
		สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเหลือ	บุบผามาลา	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุรัชย์	ชูคง	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ละดา	ดอนหงษา	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย	พาชอบ	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธรดา	แพ่งไทย	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชฎารัฐ	ขวัญนาถ	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อธิวัฒน์	หินแก้ว	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล	สอดส่อง	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศพันธ์	เพียรสร้างสรรค์	วิทยาลัยพิษณุพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำราญ	เลิศคอนสาร	วิทยาลัยพิษณุพนธ์

สำนักงานกองบรรณาธิการวารสาร

สำนักงานโครงการวารสารการบริหารและพัฒนาวิทยาลัยพิษณุพนธ์ ชั้น 1 อาคารสำนักอธิการบดี
วิทยาลัยพิษณุพนธ์ อำเภอมะนัง จังหวัดหนองบัวลำภู 39000 โทรศัพท์ 0-4234-2797 หรือส่งทาง E-mail:
sasirada.p63@gmail.com, nuspong.ggg@gmail.com

เว็บไซต์วารสาร : <https://nb.pcbu.ac.th/?page id=450>

จัดพิมพ์โดย : เอ็ม เอ็ม ก๊อบบี้แอนด์เซอร์วิส

บทบรรณาธิการ

วารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต ดำเนินการมาถึงปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2564) ISSN : 2651-091X (Print) จัดทำขึ้นเป็นฉบับแรก โดยการปรับปรุงจากวารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต ฉบับเดิมออกเมื่อ ปี พ.ศ. 2561 เพื่อนำไปสู่การรับรองมาตรฐานวารสารของ ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) ต่อไป

บทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารเป็นบทความวิจัย และบทความวิชาการ ทั้งสิ้น 6 บทความ เป็นบทความวิจัยจากภายในและภายนอกที่มีความหลากหลายและน่าสนใจ เพราะมีผู้ส่งบทความจาก หลายสถาบันและแต่ละบทความมีมิติความน่าสนใจและน่าติดตามแตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมี เปี่ยมไปด้วยองค์ความรู้และอรรถสาระที่เป็นประโยชน์เชิงวิธีคิดและวิธีการที่ยอดเยี่ยม

กองบรรณาธิการ ต้องขอขอบพระคุณผู้สนับสนุนบทความทุกท่าน ที่ทุ่มเทผลิตผลงานวิชาการอัน ทรงคุณค่า และให้ความไว้วางใจกองบรรณาธิการในการดำเนินการตีพิมพ์เผยแพร่บทความในวารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต นอกจากนี้ต้องขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความ อนุเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องและกลั่นกรองคุณภาพบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้อย่างเข้มข้นและมี มาตรฐาน ทำให้กองบรรณาธิการเกิดกำลังใจที่จะพัฒนาวารสารให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชัยรัฐ หมั่นด้วง

บรรณาธิการ

วารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต

สารบัญ / Content

ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2564

หน้า

1.	ส่วนประสมการตลาดและพฤติกรรมการซื้อขายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อนันต์ชัย คงจันทร์.....	1
2.	กลยุทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ อนันต์ชัย คงจันทร์ และ อรรถพล อาษาเอื้อ.....	15
3.	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการภายในสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงาน ของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 จักรพงษ์ พลชาย และ ละดา ดอนหงษา	34
4.	บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นต่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารวนตำบลนาโพธิ์ อำเภอบึง สามัคคี จังหวัดนครราชสีมา ปราณี ชูแก้ว และรัฐบุรุษ คัมภีร์พย์	45
5.	บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการท่าอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปวีณา จันทะวัน และ อติสร ศรีเมืองบุญ	59
6.	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จิรนาถ ภูริเศวตกำจร เเด่น บุญมาวงศ์ และ พนาวัน ถนนแก้ว	77

ส่วนประสมการตลาดและพฤติกรรมการณ์ซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดของ
ผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

อนันต์ชัย คงจันทร์

อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจ วิทยาลัยทองสุข

MARKETING MIX OF LINGZHI DIETARY SUPPLEMENT PRODUCT OF CONSUMERS
IN BANGKOK METROPOLITAN

Ananchai Kongchan

Lecturer, Faculty Business, Thongsuk College, Thailand

E-mail: ananchai.k@chula.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด 2. พฤติกรรมการณ์ซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด 3. เปรียบเทียบระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดกับลักษณะพื้นฐานของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มตัวอย่างผู้บริโภค รวมทั้งสิ้น 385 คน ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม เก็บข้อมูลโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบระดับความสำคัญ ส่วนประสมการตลาด F-test มีผลการศึกษาดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่างอายุ ระหว่าง 26- 35 ปี จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 ระดับการศึกษา ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 อาชีพ ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 รายได้ต่อเดือน ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3

2. พฤติกรรมการณ์บริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด พบว่า ส่วนใหญ่ เพื่อบำรุงร่างกาย จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3

3. ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด ในภาพรวมเฉลี่ยทุกด้านระดับมาก โดยมีลำดับจากค่าเฉลี่ย คือ 1) ด้านราคา 2) ด้านผลิตภัณฑ์ 3) ด้านส่งเสริมการตลาด 4) ด้านการจัดจำหน่าย เรียงตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้บริโภคที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยแตกต่างกันให้ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ส่วนประสมการตลาด ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เห็ดหลินจือสกัด

Abstract

The objectives of this research were to 1. the significant level Marketing Mix of Lingzhi Dietary supplement Product 2. consumer behavior of Lingzhi Dietary supplement Product 3. Compare significant level Marketing Mix of Lingzhi Dietary supplement Product of customer in Bangkok Metropolitan. Sample size was 385 by using Questionnaires as the instruments in gathering data. Analysis statistics are frequency, percentage, mean and standard deviation, and F- test by Statistical Package for the Social Sciences. It was found that

1. Majority of respondent their age were between 26 -35 years 200 respondents (51.9%); education attend bachelor degree 230 respondents (59.7%), being employees of private companies 182 respondents (47.2%), their average income 15,001–25,000 Baht 190 respondents(49.3%)

2. Majority of consumer behavior of Lingzhi Dietary supplement Product 180 respondent (46.3%)

3. Over All area of Facial Cosmetic for Men and every area were High levels. Ranking by mean found that the first were price area, product area, and marketing promotion respectively

4. Hypothesis testing there were not significant different of Facial Cosmetic for Men marketing mix classified by age, education attain, occupancy, and average in come

Keyword: Marketing Mix, supplement product, Lingzhi Dietary

บทนำ

การบริโภคอาหารของประชาชนส่วนมากมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปตามสังคม โดยจากครอบครัวเดี่ยวมาเป็นครอบครัวขยาย จากสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมอุตสาหกรรม ประกอบกับความเป็นอยู่ที่เร่งรีบในแต่ละวัน ทำให้ประชาชนโดยมากต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคอาหารไปด้วย เช่น การรับประทานอาหารที่แข่งกับเวลา การเปลี่ยนจากอาหารปรุงรับประทานเองมาเป็นอาหารสำเร็จรูป หรือกึ่งสำเร็จรูป การรับประทานอาหารที่จำเเนกในแต่ละวัน การรับประทานอาหารตามความรู้ ชาติผู้เชี่ยวชาญ ควบคุมดูแล ทำให้การรับประทานอาหารไม่ถูกสุขลักษณะจนเกิดโทษอย่างมากต่อระบบทางเดินอาหาร เช่น อาการปวดหลัง คลื่นไส้ อาเจียนและถ้าอาหารนั้นปรุงสุกๆ ดิบๆ มีพยาธิ หรือไข่พยาธิอยู่ จะเป็นอันตรายต่ออวัยวะเช่น ตับ และสมอง เป็นต้น

ปัจจุบันวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป มีความเจริญก้าวหน้าด้านต่างๆ มากขึ้นไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยี สังคม หรือการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ ทำให้สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์

เปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมสมัยใหม่ ชีวิตความเป็นอยู่มีความเร่งรีบ การสร้างสุขภาพที่ดีการกินอาหารที่ดีและการออกกำลังกายอย่างเหมาะสมได้ถูกมองข้ามไป มีการบริโภคอาหารที่ผ่านการปรุงแต่งดัดแปลงอาหารประเภทโปรตีน และไขมันสูงเพิ่มมากขึ้น เช่น อาหารประเภทฟาสต์ฟู้ดส์ หรือที่หลายคนเรียกว่าอาหารขยะ (Junk Food) ออกมาจำหน่ายตามท้องตลาดจำนวนมาก แรงโฆษณาและค่านิยมตะวันตกทำให้ผู้คนโดยเฉพาะเด็กและวัยรุ่นหันมารับประทานอาหารประเภทนี้กันมาก เมื่อบริโภคอาหารเหล่านี้เป็นเวลานานจะทำให้เกิดการเจ็บป่วยด้วยโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ได้ ซึ่งบางโรคยารักษาโรคไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ประกอบกับปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหามลภาวะเป็นพิษทางน้ำ ทางอากาศ ทำให้เกิดการศึกษาค้นคว้าหาวิธีการต่อสู้กับโรคภัยไข้เจ็บเหล่านี้ และเพื่อการมีชีวิตที่ยืนยาว จึงได้มีการตื่นตัวหันมาใส่ใจดูแลสุขภาพมากขึ้น แนวคิดการมีสุขภาพที่ดีได้เปลี่ยนจากการพึ่งยาพึ่งแพทย์มาเป็นกระแสการรักสุขภาพเชิงป้องกัน หันมาดูแลสุขภาพด้วยตัวเองมากขึ้น ส่งผลให้พฤติกรรมในการบริโภคอาหารโดยรวมของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลงไป โดยหันมารับประทานอาหารที่มีประโยชน์ บริโภคอาหารมังสวิรัต อาหารชีวจิต การออกกำลังกาย การทำกิจกรรมเพื่อสุขภาพ และที่ได้รับความนิยมเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วคือการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร (Functional foods หรือ Organic foods) เช่น Phytosterols, Probiotics รวมถึงผลิตภัณฑ์ที่มีการเพิ่มสารอาหารต่าง ๆ ลงไป เช่น แคลเซียม วิตามิน รวมไปถึงเครื่องดื่พิเศษต่าง ๆ ซึ่งกำลังเป็นที่นิยมตามกระแสตลาดโลกของผู้บริโภคที่มีความใส่ใจใน เรื่องสุขภาพ

เห็ดหลินจือ มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Ganoderma lucidum* (Leyss. ex Fr.) Karst. อยู่ในวงศ์ Polyporaceae ซึ่งคนไทยรู้จักกันในชื่อ เห็ดหมื่นปี หรือ เห็ดจวักงู[1-2] สามารถพบได้ทั่วทุกภาคของประเทศไทย[1] ตามตำราแพทย์แผนจีนและแผนโบราณของหลายประเทศได้มีการนำเห็ดหลินจือมา ใช้บำรุงร่างกายและรักษาโรคหลายชนิดเป็นเวลามากกว่า 2000 ปีมาแล้ว เช่น โรคกระษัย โรคความดันโลหิตสูง โรคไขมันในเลือดสูง โรคเบาหวาน เป็นต้น (กษมากร คำดี, 2550). องค์ประกอบในเห็ดหลินจือที่มี รายงานถึงฤทธิ์ทางชีวภาพต่อร่างกาย ได้แก่ polysaccharides, triterpenoids, sterols และโปรตีน เป็นต้น โดยสารสำคัญในกลุ่ม polysaccharides และ triterpenoids มีรายงานถึงฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาเช่น immuno-modulatory, antitumor, anticancer, cytotoxic, antiviral และ hepatoprotective effects เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการศึกษาวิจัยในด้านประสิทธิภาพและความปลอดภัยของสาร สกัดจากเห็ดหลินจือในอาสาสมัครและผู้ป่วย พบว่าเห็ดหลินจือมีประสิทธิภาพในการรักษาหรือ บรรเทาอาการของโรคหลายโรค เช่น โรคข้ออักเสบรูมาตอยด์, โรคเบาหวาน, โรคความดันโลหิต สูง เป็นต้น ซึ่งผู้ป่วยส่วนใหญ่จะทนต่อยาได้ดี สำหรับผลข้างเคียงที่อาจพบได้ คือ อาการคลื่นไส้ อาเจียน ท้องเสีย ผื่น ปากแห้งและเวียนศีรษะ จากหลักฐานที่มีรายงานดังกล่าวข้างต้นทำให้เห็ด หลินจือเป็นที่สนใจของผู้ที่สนใจดูแลสุขภาพโดยเฉพาะในกลุ่มผู้ป่วยเรื้อรัง ในการใช้เป็น ผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ รวมทั้งแพทย์ในโรงพยาบาลมีความสนใจที่จะนำไปทดลองทางคลินิก เพื่อ ร่วมกับการรักษาโรคเรื้อรัง เช่น โรคกระษัย โรคภูมิแพ้ ซึ่งผลิตภัณฑ์เห็ดหลินจือที่มีจำหน่ายในประเทศไทยในปัจจุบันมีรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในรูปของชาชงเห็ดหลินจือ ผงเห็ดหลินจือ เห็ดหลิน จือแห้งและแคปซูลเห็ดหลินจือ เป็นต้น ซึ่งผลิตภัณฑ์เหล่านี้มีทั้งที่นำเข้ามาจากประเทศจีนและผลิต ในประเทศไทย ซึ่งไม่

มีข้อมูลที่บ่งบอกถึงคุณภาพของทั้งวัตถุดิบและผลิตภัณฑ์ อาหารเสริมสุขภาพ หมายถึง อาหารที่มีสารอาหารหรือสารประกอบชนิดใดชนิดหนึ่งสูงกว่าอาหารชนิดอื่นๆ และสารอาหารหรือสารประกอบนั้นมีข้อมูลว่าสามารถป้องกัน รักษา เสริมสร้าง อาการหรือโรคบางอย่างได้ ในยุคแรก ๆ ที่มีผลิตภัณฑ์อาหารเสริมคือ ยุคที่ประชากรของโลกยังมีปัญหาโภชนาการอยู่มาก ในแง่ของการขาดสารอาหารต่าง ๆ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ก็ยังมีให้เห็นอยู่ทั่วไปในประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งในประเทศไทย ดังนั้นผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมักจะเป็นอาหารที่มีการเสริมสารอาหารต่างๆ เช่น โปรตีน พลังงาน วิตามินต่างๆ ธาตุเหล็กและไอโอดีน ดังนั้นผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมักจะเป็นอาหารที่มีการเสริมสารอาหารต่าง ๆ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหามาตรานการ ต่อมาก็เริ่มมีอาหารที่เสริมวิตามินบางชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิตามิน กลุ่มวิตามินบี และแร่ธาตุบางตัวส่วนใหญ่ก็เพื่อชดเชยสารอาหารที่สูญเสียไปในระหว่างการผลิต เช่น เสริมวิตามินซีในน้ำผลไม้ที่ผ่านการฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ด้วยความร้อน เสริมวิตามินบี และธาตุเหล็ก จึงเป็นผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น ผู้ป่วยเฉพาะโรค ผู้ที่มีภาวะการขาดสารอาหาร ผู้สูงอายุ และผู้ที่มีภาวะความต้องการเป็นพิเศษ, ตั้งครรภ์, ให้นมลูก, ทารก, เด็กเล็ก (นิตยสารมาร์เก็ตเธียร์, 2563)

ปัจจุบันอาหารเสริมมีความหลากหลายมาก เฉพาะที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีมากกว่า 1,000 ชนิด จัดเป็น 8 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มวิตามิน กลุ่มช่วยลดการดูดซึมของไขมัน กลุ่มที่เพิ่มการเผาผลาญพลังงาน กลุ่มที่สกัดมาจากพืช กลุ่มที่สกัดจากสมุนไพร กลุ่มที่มีคุณสมบัติต่อต้านอนุมูลอิสระ กลุ่มที่เป็นอายุวัฒนะ กลุ่มที่ช่วยในการขับถ่าย

ปัจจุบันอาหารเสริมเป็นที่นิยมอย่างมากในกลุ่มผู้บริโภคทั้งในกลุ่มเด็ก วัยรุ่น หรือผู้ใหญ่ ก็หันมาให้ความสำคัญกับการรับประทานอาหารเสริม ซึ่งในกลุ่มของผู้บริโภคที่หันมาใส่ใจสุขภาพในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ก็ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับอาหารเสริมเป็นอย่างมาก ซึ่งปัจจุบันและในอนาคตธุรกิจอาหารเสริมจะได้รับความนิยมขึ้นเป็นอย่างมาก ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาถึงส่วนประสมการตลาดอาหารเสริมสุขภาพของของผู้บริโภคที่หันมาใส่ใจสุขภาพในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อธุรกิจอาหารเสริมของประเทศ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่หันมาใส่ใจสุขภาพของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดกับลักษณะพื้นฐานของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่หันมาใส่ใจสุขภาพในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

สมมติฐานการศึกษา

ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีลักษณะพื้นฐานประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1 ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มี อายุ แตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มี อาชีพ แตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มี ระดับการศึกษา แตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีรายได้ต่อเดือน แตกต่างกันมีระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาด พฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ผลิตภัณฑ์ และเปรียบเทียบระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดกับลักษณะพื้นฐานของผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการทำวิจัย คือ ประชากรในการศึกษาคือผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ไม่ทราบจำนวนผู้บริโภคอาหารเสริมที่แน่นอน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ได้ดำเนินการศึกษาตั้งแต่เดือนมกราคม - พฤษภาคม พ.ศ. 2563

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

ดำเนินการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

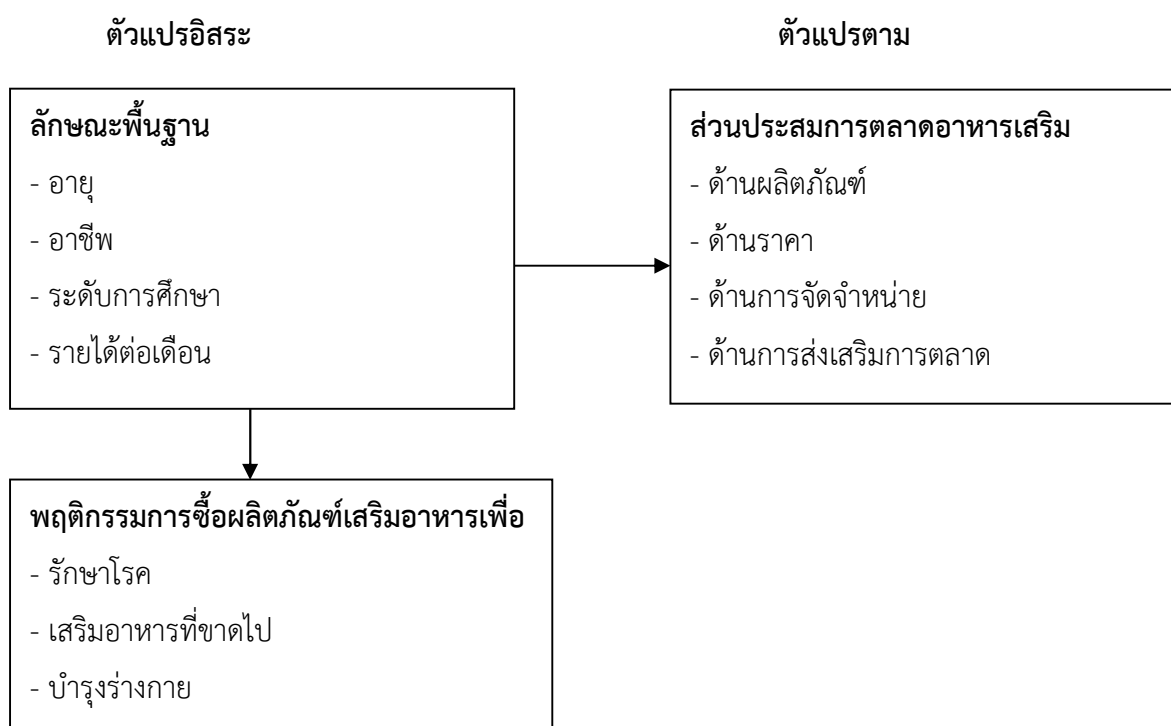
1. เป็นแนวทางการพัฒนาปัจจัยการตลาดให้สอดคล้องกับกับพฤติกรรมการซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด
2. เป็นแนวทางในการขยายตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร

3. ข้อมูลสามารถนำไปเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการธุรกิจเสริมอาหารเพื่อสุขภาพให้ตรงกับความต้องการ

4. ผู้ที่สนใจสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์โดยเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบัน

กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยได้นำทฤษฎีคอตเลอร์ (Kotler) มาประยุกต์และสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาได้ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

วิธีดำเนินการศึกษา

การสร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการเก็บข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษา ทฤษฎี แนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาหารเสริมกลยุทธ์ ความรู้จากเอกสาร ตำรา วารสาร เอกสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และขอบเขตเนื้อหาในการสร้างแบบสอบถาม

2. บุรณาการประเด็นปัญหา กับผลที่ได้จากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ตลอดจนผลงานการวิจัยที่มีมาแล้ว จากนั้นจึงได้กำหนดมิติสำคัญของปัญหาและพัฒนาเป็นกรอบความคิด

3. สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด และประเด็นปัญหาของการวิจัยมิติในการออกแบบสอบถามประกอบ ด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการซื้ออาหารเสริม

ส่วนที่ 3 ระดับความสำคัญส่วนประสมการตลาดอาหารเสริม

นำโครงร่างงานวิจัยและแบบสอบถาม เสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาดอีก 3 ท่านพิจารณา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขในประเด็นต่าง ๆ ที่มีความบกพร่อง

ความครอบคลุมของประเด็นตัวแปร และความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

1. ความครอบคลุมของประเด็นตัวแปร (Validity)

เพื่อให้ครอบคลุมประเด็นเนื้อหาและมิติต่าง ๆ ของเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถาม สำหรับใช้ในการรวบรวมข้อมูล ที่ประกอบด้วยเป็นข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับความสำคัญส่วนประสมการตลาดอาหารเสริม เสนอผู้เชี่ยวชาญอีก 3 ท่านพิจารณา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ในประเด็นต่าง ๆ ที่มีความบกพร่อง แล้วผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถาม ไปปรับปรุง หลังจากที่ได้รับการปรับปรุง แล้ว นำแบบสอบถาม 30 ชุดไปสอบถามผู้ที่ไม่เคยบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่ไม่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความน่าเชื่อถือ

2. การหาความน่าเชื่อถือได้ (Reliability)

เพื่อให้มั่นใจว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นนี้ นอกจากตรงประเด็นและครอบคลุมตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการศึกษาแล้ว ผู้วิจัยได้พิจารณาถึงความเชื่อถือได้ โดยนำไปทดลองใช้ (Try Out) หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของ ครอนบาค หรือ Cronbach's Alfa Coefficient กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นผู้ที่ไม่เคยบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อหาความน่าเชื่อถือด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา

ค่าอัลฟาหรือค่าสัมประสิทธิ์มีค่ามากกว่า 0.7 แสดงว่าแบบสอบถามมีค่าความน่าเชื่อถือระดับสูง ผลการทดสอบและการวิเคราะห์แบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์หาค่าครอนบาค (Cronbach's Alfa Coefficient) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นผู้ที่ไม่เคยบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลจำนวน 30 คน ดังนี้

- ด้านผลิตภัณฑ์	= .82
- ด้านราคา	= .78
- ด้านการจัดจำหน่าย	= .77
- ด้านส่งเสริมการตลาด	= .89
- ภาพรวมเฉลี่ย	= .81

ผลการทดสอบหาความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรงของเครื่องมือที่ได้สร้างขึ้น พบว่า มีค่าค่า Cronbach's Alpha มากกว่า .70 ความน่าเชื่อถือระดับสูง จากนั้นผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปถ่ายเอกสารจำนวน 385 ชุด เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างและทดสอบเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม ที่ประกอบด้วย 2 ส่วนดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเพศ อายุระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการซื้ออาหารเสริม ได้แก่ ชื่อเพื่อเป็น ยารักษาโรค เสริมอาหารที่ขาดไป บำรุงร่างกายตัวแปรตาม

ส่วนที่ 3 ระดับความสำคัญส่วนประสมการตลาดอาหารเสริม ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย และด้านส่งเสริมการตลาด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยประชุมผู้ช่วยวิจัย ชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ของการสอบถามผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เคยซื้อหรือบริโภค 385 คน
2. แล้วส่งผู้ช่วยวิจัยลงไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างในที่เป็นผู้ที่ไม่เคยบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เคยซื้อหรือบริโภคอาหารเสริมด้วยตัวเอง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บได้ในแต่ละวันมาพิจารณาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างตอบมาในแต่ละวัน จนครบ 385 ชุด
4. นำแบบสอบถามทั้งหมด 385 ชุด มาตรวจดูความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับอีกครั้งหนึ่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและการวิเคราะห์แบบสอบถาม ดังนี้

การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่สำคัญ กล่าวคือ เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับมา นำแบบสอบถามดังกล่าวมาประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติความถี่และร้อยละใช้วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปและพฤติกรรมการซื้ออาหารเสริมของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ค่าเฉลี่ย ใช้เพื่อประเมินระดับความสำคัญส่วนประสมการตลาดอาหารเสริม
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ควบคู่กับค่าเฉลี่ย เพื่อให้ทราบและแสดงถึงลักษณะการกระจายของข้อมูลระดับความสำคัญส่วนประสมการตลาดอาหารเสริม

4. การจัดลำดับ (Ranking and File) ใช้ในการจัดลำดับของระดับความสำคัญส่วนประสมการตลาดอาหารเสริม
5. เปรียบเทียบลักษณะพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามกับระดับความสำคัญส่วนประสมการตลาดอาหารเสริม ด้วย t – test และ F-test (One Way ANOVA)

สรุปผลการวิจัย

1. **ลักษณะพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่างอายุระหว่าง 26– 35 ปี จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 51.9 ระดับการศึกษา ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 อาชีพ ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 รายได้ต่อเดือน ผู้บริโภคส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 25,000 บาท จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3

2. **พฤติกรรมผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด พบว่า** ส่วนใหญ่พฤติกรรมผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด เพื่อบำรุงร่างกาย จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 ส่วนใหญ่เพื่อเป็นยารักษาโรคจำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 29.9 และเสริมอาหารที่ขาดไปจำนวน 66 คน คิดเป็น 17.1

3. **ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด พบว่า** ผู้บริโภคเห็ดหลินจือสกัดให้ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาด ภาพรวมเฉลี่ยทุกด้านระดับมาก โดยมีลำดับจากค่าเฉลี่ย คือ 1) ด้านราคา 2) ด้านผลิตภัณฑ์ 3) ด้านส่งเสริมการตลาด 4) ด้านการจัดจำหน่าย เรียงตามลำดับ รายละเอียดของการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดในแต่ละด้านดังนี้

3.1 **ด้านผลิตภัณฑ์** ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด ด้านผลิตภัณฑ์โดยรวม และองค์ประกอบต่างของด้านนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญระดับมาก เว้นแต่ความสวยงามของบรรจุภัณฑ์ หากจัดลำดับด้วยค่าเฉลี่ย 1) ความสวยงามของบรรจุภัณฑ์ สีสันของผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมใหม่ผลิตภัณฑ์ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ตรงตามวัตถุประสงค์ และความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ เรียงตามลำดับ

3.2 **ด้านราคา** ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดด้านราคาพบว่า ด้านราคาโดยรวม และองค์ประกอบต่างของด้านนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญระดับมาก หากจัดลำดับด้วยค่าเฉลี่ย ราคาเหมาะสมกับคุณภาพราคาที่คุ้มค่านูแลค่าของเงินที่ผู้ซื้อยอมรับได้ ราคาที่ต่อรองได้ ราคาที่เหมาะสมกับขนาดบรรจุ และราคาจิตวิทยา (ลงท้าย ด้วย 9 เช่น 99) เรียงตามลำดับ

3.3 **ด้านการจัดจำหน่าย** ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด พบว่า ด้านการจัดจำหน่ายโดยรวม และองค์ประกอบต่างของด้านนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความสำคัญระดับมาก เว้นแต่อาหารเสริมจัดจำหน่ายในร้านสะดวกซื้อสำคัญมากที่สุด หากจัดลำดับด้วยค่าเฉลี่ย พบว่า อาหารเสริมจัดจำหน่ายในร้านสะดวกซื้อ บริการจัดส่งถึงที่โดยไม่คิดค่าส่ง จำหน่ายในร้านขาย

ยาหรือร้านจำหน่ายอาหารเสริมโดยเฉพาะ อาหารเสริมจำหน่ายระบบขายตรง อาหารเสริมที่จำหน่ายในรายการวิทยุโทรทัศน์ เรียงตามลำดับ

3.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด พบว่า ด้านการส่งเสริมการตลาด และองค์ประกอบต่างของด้านนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญระดับมาก หากจำลำดับด้วยค่าเฉลี่ย จักรางวัล ซิงโซค (แจกทอง เทียวต่างประเทศ) ของแถม เมื่อซื้ออาหารเสริมตามที่กำหนด ลดราคาในช่วงแนะนำหรือเทศกาลต่างๆ การบริการหลังการขายเช่นข่าวสาร การจัดอบรม และส่วนลดพิเศษเมื่อสมัครสมาชิกเรียงตามลำดับ

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้บริโภคที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยแตกต่างกันให้ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดของผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือ สกัดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ.

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด พบว่า ส่วนใหญ่พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด เพื่อบำรุงร่างกาย ดังนั้นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดควรเน้นการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นผลิตภัณฑ์บำรุงร่างกายจะช่วยให้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของเนรฐุชา ณ ผื่น (2550) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมตัดสินใจซื้ออาหารเสริมเพื่อสุขภาพของสตรีวัยทำงานในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมตัดสินใจซื้อและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมเพื่อสุขภาพ 3 กลุ่ม คือผลิตภัณฑ์อาหารเสริมเพื่อลดน้ำหนัก เพื่อความงาม และเพื่อบำรุงสุขภาพ

2. ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด พบว่า ผู้บริโภคเห็ดหลินจือสกัดให้ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาด ภาพรวมเฉลี่ยทุกด้านระดับมาก โดยมีลำดับจากค่าเฉลี่ย คือ 1) ด้านราคา 2) ด้านผลิตภัณฑ์ 3) ด้านส่งเสริมการตลาด 4) ด้านการจัดจำหน่าย เรียงตามลำดับ รายละเอียดของการวิเคราะห์ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดในแต่ละด้านดังนี้

2.1 ด้านราคา ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด มีลำดับความสำคัญเป็นลำดับแรก ดังนั้นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดควรพัฒนาปรับปรุงการกำหนดราคาโดยกำหนดราคาเหมาะสมกับคุณภาพราคาที่คุ้มค่างมูลค่าของเงินที่ผู้ซื้อยอมรับได้ ราคาที่ต่อรองได้ ราคาที่เหมาะสมกับขนาดบรรจุ และราคาจิตวิทยา (ลงท้าย ด้วย 9 เช่น 99) เรียงตามลำดับจะช่วยให้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุเมต ไกรพิทักษ์กุล (2552) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการซื้ออาหารเสริมสุขภาพของผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรี จากกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง ในเขตจังหวัดชลบุรี โดยการตอบสอบถามใช้วิธีการเลือก

สัมภาษณ์แบบสุ่มตัวอย่างโดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้บริโภคที่มาหาซื้ออาหารเสริมสุขภาพ ตามสถานที่จำหน่ายในจังหวัดชลบุรี ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2552 ถึงเดือนเมษายน 2552 พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการซื้ออาหารเสริมเพื่อสุขภาพนั้น พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยปัจจัยราคา

2.2 ด้านผลิตภัณฑ์ ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด ด้านผลิตภัณฑ์มีลำดับความสำคัญเป็นลำดับสอง ดังนั้นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดควรพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ โดยเน้นความสวยงามของบรรจุภัณฑ์ สีสนของผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมใหม่ผลิตภัณฑ์ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ตรงตามวัตถุประสงค์ และความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ เรียงตามลำดับจะช่วยให้ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น จะช่วยให้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุเมต ไกรพิทักษ์กุล (2552) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการซื้ออาหารเสริมสุขภาพของผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรี จากกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง ในเขตจังหวัดชลบุรี โดยการตอบสอบถามใช้วิธีการเลือกสัมภาษณ์แบบสุ่มตัวอย่างโดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้บริโภคที่มาหาซื้ออาหารเสริมสุขภาพ ตามสถานที่จำหน่ายในจังหวัดชลบุรี ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2552 ถึงเดือนเมษายน 2552 พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการซื้ออาหารเสริมเพื่อสุขภาพนั้น พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยผลิตภัณฑ์

2.3 ด้านการส่งเสริมการตลาด ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด ด้านส่งเสริมการตลาดมีลำดับความสำคัญเป็นลำดับสาม ดังนั้นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดควรพัฒนาปรับปรุงการส่งเสริมการตลาดโดยด้านการส่งเสริมการตลาด การจูงใจรางวัล ชิงโชค (แจกทอง เพี้ยวต่างประเทศ) ของแถมเมื่อซื้ออาหารเสริมตามที่กำหนด ลดราคาในช่วงแนะนำหรือเทศกาลต่างๆ การบริการหลังการขายเช่นข่าวสาร การจัดอบรมให้และส่วนลดพิเศษเมื่อสมัครสมาชิกเรียงตามลำดับ จะช่วยให้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุเมต ไกรพิทักษ์กุล (2552) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการซื้ออาหารเสริมสุขภาพของผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรี จากกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง ในเขตจังหวัดชลบุรี โดยการตอบสอบถามใช้วิธีการเลือกสัมภาษณ์แบบสุ่มตัวอย่างโดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้บริโภคที่มาหาซื้ออาหารเสริมสุขภาพ ตามสถานที่จำหน่ายในจังหวัดชลบุรี ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2552 ถึงเดือนเมษายน 2552 พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการซื้ออาหารเสริมเพื่อสุขภาพนั้น พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยส่งเสริมการตลาด

2.4 ด้านการจัดจำหน่าย ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดมีลำดับความสำคัญเป็นลำดับสาม ดังนั้นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดควรพัฒนาปรับปรุงการการจัดจำหน่าย โดยเน้นการจัดจำหน่ายผ่านช่องทางในร้านสะดวกซื้อสำคัญมากที่สุด บริการจัดส่งถึงที่โดยไม่คิดค่าส่ง จำหน่ายในร้านขายยาหรือร้านจำหน่ายอาหารเสริมโดยเฉพาะ อาหารเสริมจำหน่ายระบบขายตรง อาหารเสริมที่จำหน่ายในรายการวิทยุโทรทัศน์ เรียงตามลำดับจะช่วย

ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุเมต ไกรพิทักษ์กุล (2552) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการซื้ออาหารเสริมสุขภาพของผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรี จากกลุ่มตัวอย่าง 400 ตัวอย่าง ในเขตจังหวัดชลบุรี โดยการตอบสอบถามใช้วิธีการเลือกสัมภาษณ์แบบสุ่มตัวอย่างโดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้บริโภคที่มาหาซื้ออาหารเสริมสุขภาพ ตามสถานที่จำหน่ายในจังหวัดชลบุรี ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2552 ถึงเดือนเมษายน 2552 พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการซื้ออาหารเสริมเพื่อสุขภาพนั้น พบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากงานศึกษา

1.1 จากงานวิจัย พบว่า พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด พบว่า ส่วนใหญ่พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด เพื่อบำรุงร่างกาย ดังนั้นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดควรเน้นการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นผลิตภัณฑ์บำรุงร่างกายจะช่วยให้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น

1.2 ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด พบว่า ผู้บริโภคเห็ดหลินจือสกัดให้ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาด ภาพรวมเฉลี่ยทุกด้านระดับมาก โดยมีลำดับจากค่าเฉลี่ย คือ 1) ด้านราคา 2) ด้านผลิตภัณฑ์ 3) ด้านส่งเสริมการตลาด 4) ด้านการจัดจำหน่าย เรียงตามลำดับ รายละเอียดของการเสนอแนะแต่ละด้านดังนี้

(1) ด้านราคาระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด มีลำดับความสำคัญเป็นลำดับแรก ดังนั้นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดควรพัฒนาปรับปรุงการกำหนดราคาโดยกำหนดราคาเหมาะสมกับคุณภาพราคาที่เหมาะสมกับมูลค่าของเงินที่ผู้ซื้อยอมรับได้ ราคาที่ต่อรองได้ ราคาที่เหมาะสมกับขนาดบรรจุ และราคาจิตวิทยา (ลงท้าย ด้วย 9 เช่น 99) เรียงตามลำดับจะช่วยให้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น

(2) ด้านผลิตภัณฑ์ ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด ด้านผลิตภัณฑ์มีลำดับความสำคัญเป็นลำดับสอง ดังนั้นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดควรพัฒนาปรับปรุงผลิตภัณฑ์ โดยเน้นความสวยงามของบรรจุภัณฑ์ สีสันทนของผลิตภัณฑ์ นวัตกรรมใหม่ผลิตภัณฑ์ คุณภาพของผลิตภัณฑ์ตรงตามวัตถุประสงค์ และความแตกต่างของผลิตภัณฑ์ เรียงตามลำดับจะช่วยให้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น จะช่วยให้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น

(3) ด้านการส่งเสริมการตลาด ระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัด ด้านส่งเสริมการตลาดมีลำดับความสำคัญเป็นลำดับสาม ดังนั้นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดควรพัฒนาปรับปรุงการส่งเสริมการตลาดโดยด้านการส่งเสริมการตลาด

การจับรางวัล ซิงโซค (แจกทอง เทียบต่างประเทศ) ของแถมเมื่อซื้ออาหารเสริมตามที่กำหนด ลดราคาในช่วง
แนะนำหรือเทศกาลต่าง ๆ การบริการหลังการขายเช่นข่าวสาร การจัดอบรมให้ และส่วนลดพิเศษเมื่อสมัคร
สมาชิกเรียงตามลำดับ จะช่วยให้ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น

(4) ด้านการจัดจำหน่ายระดับความสำคัญของส่วนประสมการตลาดผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร
เห็ดหลินจือสกัดมีลำดับความสำคัญเป็นลำดับสาม ดังนั้นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ด
หลินจือสกัดควรพัฒนาปรับปรุงการการจัดจำหน่าย โดยเน้นการจำหน่ายผ่านช่องทางในร้านสะดวกซื้อสำคัญ
มากที่สุด บริการจัดส่งถึงที่โดยไม่คิดค่าส่ง จำหน่ายในร้านขายยาหรือร้านจำหน่ายอาหารเสริมโดยเฉพาะ
อาหารเสริมจำหน่ายระบบขายตรง อาหารเสริมที่จำหน่ายในรายการวิทยุโทรทัศน์ เรียงตามลำดับจะช่วยให้
ผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดเป็นที่ต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาถึงตัวแบบการตลาดในการดำเนินธุรกิจของผลิตภัณฑ์เสริม
อาหารเห็ดหลินจือสกัด เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินธุรกิจด้านนี้

2.2 ควรวิจัยแนวโน้มความต้องการผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเห็ดหลินจือสกัดประเภทต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรุงเทพธุรกิจ. (2547). *บทความ โอกลีวีแอนด์ เมเธอร์ แอดเวอร์ไทซิงจำกัด พบขายไทยจ่ายค่า ผลิตภัณฑ์
ถนอมผิวฟ่ง*. หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ. [ปริญญาณิพนธ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กรุงเทพมหานคร : สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2552, จากฐานข้อมูลปริญญาณิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ. (2540). *ครบเครื่องเรื่องการสื่อสารการตลาด*. กรุงเทพฯ: วิสิทธิ์พัฒนา.
- กษมากร คำดี. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้เครื่องสำอางบำรุงผิวของผู้ชายวัยทำงานใน
เขตกรุงเทพมหานคร*. [สารนิพนธ์] บธ.ม. (การตลาด). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2550). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- คอตเลอร์ ฟิสลิป. (2551). *ถอดรหัสบุคลิกภาพและความฉลาดของคุณ* กรุงเทพฯ : ปิสิคิต.
- คำรณ สันติพรวิทย์. (2550). *ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการซื้อเครื่องสำอางบำรุงผิวหน้า ยี่ห้อนี้เวีย
สำหรับผู้ชายวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร*. [สารนิพนธ์]. บธ.ม. (การตลาด).
- ชลมาศ คูหารัตนากร (2547). *Metrosexual Marketing ในกลุ่มผลิตภัณฑ์ดูแลผิวและถนอมผิว สำหรับผู้ชาย*.
[สารนิพนธ์] บธ.ม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถ่าย เอกสาร ไซเท็กซ์.
- ทัตเทพ ทองพับ. (2547). *การศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบทดสอบวัดบุคลิกภาพแสดง ตัวของ
นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2*. [ปริญญาณิพนธ์] กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ.
- นิตยสารมาร์เก็ตเียร์. (2563). *Metrosexual*. จาก <http://marketeer.com>. . 36(51). ผลการสำรวจ Male
Survey Trend spotting from Leo Burnett. จ ำ ก <http://marketeer.com>. ใน เข ต
กรุงเทพมหานคร
- เนริฐรา ณ ฟัน. (2550). *พฤติกรรมตัดสินใจซื้ออาหารเสริมเพื่อสุขภาพของสตรีวัยทำงานในเขตเทศบาล
เมืองเชียงราย*. [สารนิพนธ์] บธ.ม. (การตลาด). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุเมต ไกรพิทักษ์กุล. (2552). *พฤติกรรมการซื้ออาหารเสริมสุขภาพของผู้บริโภคในจังหวัดชลบุรี*. [งานนิพนธ์
ปริญญาธุรกิจมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Kotler, P. (2003). *Marketing Management*. (11th Edition). Upper Saddle River, NJ : Prentice
- Kotler, Philip. (1997). *Marketing Management : analysis, planning, implementation*. New
York: McGraw-Hill.

กลยุทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ

อนันต์ชัย คงจันทร์ และ อรรถพล อาษาเอื้อ

อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจ วิทยาลัยทองสุข

MARKETING MIX AND SERVICE EFFICIENCY FOR INTERNATIONAL LOGISTIC

Ananchai Kongchan and Athapol Asaoua

Lecturer, Faculty Business, Thongsuk College, Thailand

E-mail: ananchai.k@chula.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อศึกษาส่วนประสมทางการตลาด ซึ่งเป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประสมทางการตลาดกับประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ รูปแบบของการวิจัยใช้ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ส่วนเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการด้านการผลิตสินค้าที่มีการนำเข้าและส่งออก และมีโรงงานอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม ภายใต้การกำกับของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวน 322 ราย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปด้านสถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์รายละเอียดทั้งตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามที่มีความสัมพันธ์กันตามข้อสมมติฐานของการวิจัย สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson correlation)

ผลการวิจัยพบว่า พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต่อกลยุทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ถ้าพิจารณารายด้านพบว่ามากที่สุดได้แก่ การส่งเสริมการตลาดการบริการ DDP หรือ EXW และน้อยที่สุดได้แก่ รูปแบบกายภาพ การบริการ DDP หรือ EXW 2) ตัวแปรประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ถ้าพิจารณารายด้าน พบว่า มากที่สุดได้แก่ ด้านการตรงต่อเวลา และน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความไว้วางใจ ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกลยุทธ์ กับประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศทุกตัว

คำสำคัญ: กลยุทธ์ ประสิทธิภาพการบริการ โลจิสติกส์

Abstract

The purpose of this study is to research the “Marketing Mix and Service Efficiency for International Logistics. There are two principle objectives, firstly, is to study the concept and theory on Marketing Mix which is the Service Efficiency for International Logistics, secondly, is to study the relationship between the Marketing Mix and the Efficiency for International

Logistics. The methodology used in the study included rigorous questionnaires with 322 representative samples, who is the entrepreneur, manufacturer, importer, and exporter, and whose factories is located in the industrial areas under the supervision of the Industrial Estate Authority of Thailand. The statistical analysis involved the application of computer programme where the research hypothesis software on the dependent variables, the intermediate and the explanatory variable, along with Pearson correlation co-efficients.

The study results are as follows:

1) The opinion for most of the representative samples toward the Strategy for the Efficiency for International Logistics in total was high level. In single considering, the highest level was the Marketing Promotion of DDP and EXW services and lowest was the Physical Evidence for DDP and EXW services.

2) The factor of Efficiency for International Logistics in total was high level. In single considering, the highest level was the Punctuation and the lowest level was the Confidence, and the relation for all Service Marketing Mix strategy and all Efficiencies found all related.

Keywords: strategy, service efficiency, logistics

บทนำ

ปัจจุบัน ประเทศไทยได้พยายามแก้ไขข้อเสียเปรียบดังกล่าวด้วยการออกกฎหมายต่าง ๆ เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ในประเทศ เช่น พระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ พ.ศ. 2548 เพื่อให้การรับขนส่งสินค้าที่มีรูปแบบการขนส่งที่แตกต่างกันตั้งแต่ 2 รูปแบบขึ้นไป ภายใต้สัญญาขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบฉบับเดียว ที่ทำให้ผู้ให้บริการโลจิสติกส์สามารถขนส่งสินค้าจากสถานที่ในประเทศหนึ่งเพื่อการขนส่งไปยังสถานที่ส่งมอบในอีกประเทศหนึ่ง ทั้งนี้รวมถึงแนวคิด “การเปิดเสรีโลจิสติกส์ในประเทศไทย” ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อสนองต่อกลยุทธ์การบริการต่าง ๆ เช่น การบริการโกดังและคลังสินค้า (Storage & Warehousing Services) การบริการตัวแทนรับจัดการขนส่งสินค้า (Freight Transport Agency Services) การบริการรับจัดการพิธีการศุลกากร (Customs Clearance Services) การบริการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Freight Transportation) การบริการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างประเทศ (Air Freight Services) และการบริการเสริมอื่น ๆ (Other Auxiliary Services) จึงเกิดขึ้นภายใต้แผนงานการรวมกลุ่มสาขาโลจิสติกส์ของอาเซียน (Roadmap for the Integration of Logistics Services) รวมถึงการเร่งรัดการเปิดให้ประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น สามารถเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ใน ปี ค.ศ. 2013 (พ.ศ. 2556) จากเดิมที่สามารถถือหุ้นได้เพียงร้อยละ 49 เท่านั้น การออกกฎหมายจำนวนมากเพื่อรองรับการเปิดเสรีด้านโลจิสติกส์ให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีภายใต้แนวคิดที่ว่า การ

แข่งขันอย่างเสรีจะทำให้อุตสาหกรรมโลจิสติกส์ภายในประเทศเกิดการปรับตัว และเกิดกลยุทธ์การบริการที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศมากขึ้น โดยเชื่อว่า ประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นของการบริการโลจิสติกส์ จะทำให้ประเทศไทยไม่เสียเปรียบด้านการแข่งขัน และเป็นผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยรวม แต่ในทางปฏิบัติกลับตรงข้าม จากรายงานของสถาบันนานาชาติเพื่อการพัฒนาเอเชียแปซิฟิกศึกษาที่กล่าวถึงข้างต้นพบว่า ผู้ประกอบการไทยด้านการผลิตที่ขาดความรู้ และขาดความเข้าใจการบริการโลจิสติกส์ ยังไม่สามารถได้รับประสิทธิภาพของโลจิสติกส์ตามแนวคิดดังกล่าว จนทำให้การขายสินค้าระหว่างประเทศเพื่อการส่งออก และการสั่งซื้อสินค้าเพื่อการนำเข้าที่เป็นตามข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งกำหนดโดยสภาหอการค้านานาชาติ (International Chamber Of Commerce - ICC) ในส่วนของเงื่อนไขการส่งมอบสินค้า (International Commercial Term: INCOTERMS) ที่ปรับปรุงครั้งล่าสุดในปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) กรมศุลกากร : ข้อตกลงการค้าระหว่างประเทศ) มักอยู่ภายใต้การชี้นำของคู่สัญญาต่างประเทศซึ่งเป็นผู้ซื้อและผู้ขายสินค้าส่วนใหญ่ ในกรณีส่งออก ผู้ส่งออกของไทยมักได้รับการชี้นำให้ขายสินค้าด้วยเงื่อนไขการส่งมอบสินค้าแบบ EXW (Ex-Works) หรือ F.O.B. (Free On Board) ส่วนในกรณีนำเข้า ผู้นำเข้าก็มักได้รับการชี้นำให้ซื้อสินค้าด้วยเงื่อนไขการส่งมอบสินค้าแบบ DDP (Delivery Duty Paid) หรือ CIF (Cost, Insurance, and Freight) ซึ่งเป็นผลให้ประสิทธิภาพโลจิสติกส์กลับตกไปอยู่ในความควบคุมของต่างชาติมากขึ้น

กรณีการส่งออกด้วยเงื่อนไขการส่งมอบสินค้าแบบ EXW (Ex-Works) มีความหมายให้ผู้ส่งออกต้องส่งมอบสินค้า ณ หน้าโรงงานในประเทศไทย ส่วนกิจกรรมโลจิสติกส์ระหว่างประเทศทั้งหมด ผู้ซื้อต่างประเทศจะเลือกผู้ให้บริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศจากประเทศผู้ซื้อ ซึ่งในทางปฏิบัติผู้ให้บริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศจากประเทศผู้ซื้อ ก็ต้องมาว่าจ้างผู้ให้บริการโลจิสติกส์ท้องถิ่นของไทยให้ปฏิบัติงานในประเทศไทยแทน ในลักษณะรับช่วงสัญญา (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2564) แต่กลับส่งผลให้ผลกำไรด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ตกอยู่ในต่างประเทศ ทั้ง ๆ ที่การปฏิบัติงานจริงนั้นเกิดขึ้นในประเทศไทย ผลกำไรที่ต้องแบ่งออกไปเพื่อการจัดการโลจิสติกส์ให้แก่ต่างชาติทุก ๆ ครั้ง นอกจากจะทำให้ผู้ส่งออกของไทยขาดโอกาสฝึกฝนให้เกิดความชำนาญด้านการจัดการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศแล้ว ยังทำให้โลจิสติกส์ของไทยมีวิวัฒนาการช้ากว่าประเทศอื่น และยังเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ต้นทุนโลจิสติกส์ของไทยในภาพรวมต่อ GDP สูงตามไปด้วย ส่วนการส่งออกด้วยเงื่อนไขการส่งมอบสินค้าแบบ FOB (Free On Board) ก็เช่นกัน เงื่อนไข FOB มีความหมายให้ผู้ส่งออกไทยต้องส่งมอบสินค้าบนดาดฟ้าเรือบรรทุกสินค้า หรือที่เรียกตามข้อตกลงว่า Shipped On Board จากนั้นผู้ให้บริการโลจิสติกส์ในประเทศผู้ซื้อจะเป็นผู้กำหนดเรือบรรทุกสินค้าที่มีสัญชาติตามต้องการ ซึ่งทำให้ผลกำไรตกเป็นของต่างประเทศ ด้วยข้อเท็จดังกล่าว ไม่ว่าการส่งออกด้วยเงื่อนไขการส่งมอบสินค้าแบบ EXW (Ex-Works) หรือ FOB (Free On Board) ก็ตาม ผู้ซื้อในต่างประเทศและผู้ให้บริการ โลจิสติกส์ต่างชาติจึงมีโอกาสฝึกฝนมากกว่า และทำให้มีความชำนาญมากกว่าผู้ประกอบการไทย

กรณีตัวอย่างเป็นการส่งออกที่ผู้ส่งออกของไทยเป็นทั้งผู้ขาย และเป็นผู้รับเงินค่าสินค้า จึงไม่อยู่ในสถานะเลือกได้มากนัก อีกทั้งเป็นความต้องการของผู้ซื้อในต่างประเทศซึ่งเป็นผู้จ่ายเงินค่าสินค้าซึ่งเป็นเรื่องปกติในธุรกิจที่ผู้ส่งออกในฐานะผู้ขายต้องเอาใจ และทำตามความประสงค์ของผู้ซื้อ แต่ในกรณีนำเข้ากลับตรง

ข้าม ผู้นำเข้าของไทยเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ชำระเงินก็ต้องมีโอกาสเลือกเงื่อนไขการส่งมอบสินค้าพร้อมการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศแบบ EXW (Ex-Works) หรือ FOB (Free On Board) เพื่อให้ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของไทยเป็นผู้ให้บริการได้เช่นกัน แต่ในทางปฏิบัติ ผู้นำเข้าของไทยที่ไม่เข้าใจกลยุทธ์การบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศกลับยอมรับการขึ้นราคาที่ให้ความสะดวกสบายจากผู้ขายต่างประเทศ ด้วยการยอมส่งซื้อด้วยเงื่อนไขการส่งมอบสินค้าพร้อมการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศแบบ CIF (Cost, Insurance and Freight) หรือแบบ DDP (Delivery Duty Paid) มากขึ้นที่มีผลให้การบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศตกอยู่กับผู้ขายสินค้าต่างประเทศทันที ในกรณี CIF (Cost, Insurance and Freight) หมายความว่า ราคาสินค้าที่ผู้ขายต่างประเทศเสนอได้รวมค่าเบี้ยประกันภัยสินค้าทางทะเล (Marine Insurance) ค่าระวางเรือ (Freight) และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศจนสินค้าเดินทางถึงท่าเรือนำเข้าในประเทศไทย ส่งผลให้ผู้นำเข้าของไทยไม่สามารถควบคุมประสิทธิภาพโลจิสติกส์ระหว่างประเทศได้ทั้ง ๆ ที่ผู้นำเข้าเป็นผู้ซื้อและผู้ชำระเงินค่าสินค้า ในขณะที่การนำเข้าด้วยเงื่อนไขการส่งมอบสินค้าแบบ DDP (Delivery Duty Paid) หมายความว่า ราคาสินค้าได้รวมการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศทั้งหมด (One Stop Service for International Logistics) หรือที่เรียกในอดีตว่า การบริการส่งถึงมือผู้รับ (Door to Door Service) จนถึงมือผู้นำเข้าในประเทศไทยซึ่งราคาสินค้าที่ผู้ขายเสนอ นอกจากจะได้รวมค่าเบี้ยประกันภัย ค่าระวางเรือ และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แบบ CIF แล้ว เงื่อนไขการส่งมอบแบบ DDP ยังรวมค่าพิธีการศุลกากรเพื่อการนำเข้าในประเทศไทย ค่าดำเนินการต่าง ๆ ที่ท่าเรือนำเข้าประเทศไทย ค่าใบอนุญาตนำเข้า ค่าภาษีอากรหรือค่าบริการขอยกเว้นภาษีอากรเพื่อการนำเข้าในประเทศไทย ค่าขนส่ง และค่าบริการอื่น ๆ เพื่อเคลื่อนย้ายสินค้าจากท่าเรือในประเทศไทยไปยังสถานที่ของผู้นำเข้าอีกด้วย ทั้ง ๆ ที่การบริการโลจิสติกส์เหล่านี้เกิดขึ้นในประเทศไทย ผู้นำเข้าในฐานะผู้ซื้อ เป็นผู้ชำระเงินค่าสินค้า แต่กลับไม่สามารถเลือกและควบคุมประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ไม่ว่าระหว่างประเทศหรือภายในประเทศไทยได้เลย

ในทางปฏิบัติ ไม่ว่าการส่งออกด้วยเงื่อนไข EXW (Ex-Works) หรือการนำเข้าด้วยเงื่อนไข DDP (Delivery Duty Paid) ก็ตาม จะพบว่าบริการโลจิสติกส์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยทุกครั้งจะต้องดำเนินการโดย ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ท้องถิ่นของไทยในลักษณะการรับช่วงสัญญาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผู้ให้บริการท้องถิ่นของไทยจะได้รับค่าบริการและผลกำไรเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ส่วนผลกำไรจากการจัดการโลจิสติกส์ส่วนใหญ่ที่มากกว่า จะตกเป็นของผู้ให้บริการโลจิสติกส์ต่างประเทศทั้งสิ้น วิวัฒนาการโลจิสติกส์ที่เกิดขึ้นและก่อให้เกิดกลยุทธ์การส่งมอบสินค้าเหล่านี้ จึงเป็นส่วนหนึ่งที่นอกจากทำให้ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศของไทย ผู้ส่งออก และผู้นำเข้าขาดการพัฒนาในระดับสากลแล้ว ยังเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ต้นทุนโลจิสติกส์ของไทยในภาพรวมต่อ GDP สูงขึ้นตามผลการวิจัยของสถาบันที่กล่าวถึง ยิ่งไปกว่านั้นการแก้ไขกฎหมายและระเบียบการปฏิบัติต่าง ๆ ด้านโลจิสติกส์ที่ประเทศไทยดำเนินการ รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การสร้างถนนใหม่ การขยายถนน หรือการสร้างรถไฟความเร็วสูงที่อาจจะมีขึ้น หากผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของไทยยังขาดการพัฒนา ก็จะเอื้อประโยชน์ต่อการจัดการให้แก่ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ต่างประเทศมากกว่า ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ท้องถิ่นของไทยจะได้รับประโยชน์จากกำไรของการใช้รถบรรทุก การใช้คลังสินค้า การให้เช่าเครื่องมือที่

เกี่ยวข้อง รวมถึงการบริการอื่น ๆ เท่าที่สามารถทำได้ ส่วนประเทศไทยเองจะได้รับเพียงค่าผ่านทาง ค่าใช้ถนน เพื่อเป็นทางผ่านไปยังประเทศเพื่อนบ้าน และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามแต่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะกำหนด ตรงกันข้ามผลกำไรด้านการจัดการที่เป็นเงินสูงกว่าจะเป็นของผู้ให้บริการโลจิสติกส์ต่างชาติเป็นส่วนใหญ่ และจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยต้องแบกรับภาระต้นทุนโลจิสติกส์ในภาพรวมที่สูงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

จากรายงานของศูนย์วิจัยกสิกรไทย : โอกาสและอุปสรรคไทยเป็นฮับโลจิสติกส์อาเซียน และศักยภาพ โลจิสติกส์เอสเอ็มอีไทย 2564 เกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ของประเทศไทยพบว่า ประเทศไทยมีจุดแข็ง (Strength) ด้านภูมิศาสตร์ตั้งอยู่กลางอินโดจีน และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพื้นที่ทางภาคใต้ของไทยยังติดชายฝั่งทะเลทั้ง 2 ฝั่ง โดยเฉพาะฝั่งอันดามันสามารถพัฒนาเป็นท่าเรือน้ำลึกได้ มีเครือข่ายการขนส่งทางถนนที่ครอบคลุมทั่วประเทศและเชื่อมโยงการขนส่งไปยังประเทศเพื่อนบ้านในอินโดจีน และจีนตอนใต้ซึ่งเป็นที่ตั้งที่น่าสนใจต่อการเข้าลงทุน และช่วยสนับสนุนการเป็นฮับโลจิสติกส์อาเซียน ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ท้องถิ่นของไทยมีความเชี่ยวชาญด้านการขนส่งทางถนน ซึ่งทำให้โครงสร้างพื้นฐานโดยรวมของประเทศไทยค่อนข้างมีความพร้อม มีบุคลากรที่มีใจรักด้านการบริการ มีต้นทุนแรงงานที่ต่ำกว่าบางประเทศ คู่แข่งกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่วนจุดอ่อน (Weakness) จะเป็นการขนส่งระบบรางที่มีต้นทุนต่ำแต่มีสัดส่วนน้อย เมื่อเทียบกับรูปแบบการขนส่งทางถนน การขนส่งทางทะเล ยังขาดท่าเรือน้ำลึกโดยท่าเรือแหลมฉบังที่มีอยู่ก็มีศักยภาพรองรับความต้องการได้อย่างจำกัด และต้องเผชิญกับความแออัดของการขนส่งแบบอื่น ๆ ที่เชื่อมกับท่าเรือ เช่น ทางถนน ทำให้ต้องใช้ระยะเวลามากขึ้นในการขนส่ง ส่วนการพัฒนาท่าเรือในด้านฝั่งทะเลอันดามัน อาจยังต้องใช้เวลามากเนื่องจากมีประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ขณะเดียวกัน ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของไทยยังขาดความตระหนักถึงภาวะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของโลก ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ซึ่งเห็นได้จากผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการ ภาคการผลิตและบริการ เรื่อง “ความพร้อมและความเข้าใจของผู้ประกอบการไทยต่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย พบว่าปี 2563 ผู้ประกอบการเข้าใจเกี่ยวกับ AEC เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.1 จากปี 2562 โดยภาคบริการไม่เข้าใจถึงร้อยละ 74.8 นอกจากนี้ก็ยังขาดการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และความรู้ด้านการจัดการโลจิสติกส์มาใช้ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดทักษะด้านโลจิสติกส์ และการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศที่น้อยกว่าประเทศอื่น อีกทั้งกฎหมายไทยและระเบียบค่อนข้างจะมีมาก ภาครัฐขาดหน่วยงานดูแลเรื่องโลจิสติกส์โดยตรงที่จะทำให้นโยบายเกิดรูปธรรม และมียุทธศาสตร์การพัฒนาให้สอดคล้องกัน และความเสี่ยงทางการเมืองภายในประเทศที่บั่นทอนการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ไทย ส่วนโอกาส (Opportunity) ของการให้บริการโลจิสติกส์จะเพิ่มขึ้นได้จากการให้บริการโลจิสติกส์ในลักษณะการรับช่วงสัญญา จากผู้ประกอบการโลจิสติกส์รายใหญ่หรือต่างชาติ การเปิดประเทศให้เป็น FTA (Free Trade Agreement) ที่มากขึ้น โดยเฉพาะการลดภาษีของอาเซียนในกรอบความตกลง AFTA (ASEAN Free Trade Area) รวมทั้งการเปิดเสรีการค้า การบริการ และการลงทุนที่ได้รับการยกเว้นภาษีต่าง ๆ จะเป็นโอกาสช่วยสนับสนุนประเทศไทยให้เป็นฮับโลจิสติกส์อาเซียนได้ ส่วนอุปสรรค (Threat) ของไทยในการมุ่งสู่ฮับโลจิสติกส์ของอาเซียนนั้น สิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งเป็นประเทศในอาเซียนก็มีเป้าหมายเดียวกัน จนเป็นความท้าทายของ

ไทย หากพิจารณาผลการจัดอันดับ ความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ของธนาคารโลก พบว่า ไทยยังมีอันดับที่ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซีย โดยเฉพาะสิงคโปร์นั้นเป็นประเทศที่ถูกจัดอยู่ในอันดับต้น ๆ ของโลก โดยเป็นอันดับที่ 2 ในปี 2563 นอกจากนี้ ภาครัฐของสิงคโปร์และมาเลเซียยังมีนโยบายที่ค่อนข้างชัดเจนในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ และการพัฒนาในด้านอื่น ๆ ที่สอดคล้องและสนับสนุนอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ เช่น การศึกษาที่เน้นภาษาต่างประเทศให้เป็นภาษาที่ 2 การส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศ และนโยบายด้านเศรษฐกิจยังเป็นมิตรกับการลงทุนในต่างประเทศโดยเฉพาะสิงคโปร์ จึงทำให้ธุรกิจและบุคลากรในสิงคโปร์มีความคุ้นเคยกับธุรกิจระหว่างประเทศ และมีทักษะในการบริหารจัดการจนเป็นอุปสรรคของไทยในที่สุด

ผลจากวิวัฒนาการ และการพัฒนาด้านโลจิสติกส์ของแต่ละประเทศที่ไม่เท่าเทียม และไม่พร้อมเพรียงกันตั้งแต่อดีต ผลจากการนำเข้าผู้ประกอบการไทยให้เสนอขายสินค้าเพื่อการส่งออกด้วยเงื่อนไขการส่งมอบสินค้า ณ หน้าโรงงานในประเทศไทย หรือ EXW (Ex-Works) และการนำเข้าให้ซื้อสินค้าเพื่อการนำเข้าที่ให้ความสะดวกสบาย ด้วยเงื่อนไขการส่งมอบจนถึงมือผู้นำเข้าในประเทศไทย หรือ DDP (Delivery Duty Paid) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ต้นทุนโลจิสติกส์ของไทยสูงขึ้น และผลจาก SWOT Analysis ด้านจุดอ่อนของประเทศ ไทยข้างต้นต่างชี้ให้เห็นว่า ผู้ประกอบการไทยขาดทักษะด้านการบริการโลจิสติกส์ ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ของไทยต่ำ และต้นทุนโลจิสติกส์ของไทยสูงกว่าประเทศคู่แข่ง การศึกษาในครั้งนี้จึงเป็นการศึกษากลยุทธ์การบริการ โลจิสติกส์ระหว่างประเทศให้แก่ผู้ประกอบการไทย เพื่อให้เป็นทางเลือกในการเสนอขายสินค้าเพื่อการส่งออกพร้อมการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ด้วยการส่งมอบสินค้าจนถึงมือผู้ซื้อที่อยู่ในต่างประเทศด้วยเงื่อนไขแบบ DDP (Delivery Duty Paid) แทนการเสนอขายเพื่อการส่งออกด้วยเงื่อนไข F.O.B. (Free On Board) หรือ EXW (Ex-Works) และในการซื้อสินค้าเพื่อการนำเข้าด้วยเงื่อนไขการรับมอบสินค้า ณ หน้าโรงงานของผู้ขายในต่างประเทศแบบ EXW (EX-Works) แทนการสั่งซื้อสินค้าด้วยเงื่อนไขแบบ DDP (Delivery Duty Paid) หรือ C.I.F (Cost, Insurance, and Freight) ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการไทยมีโอกาสฝึกฝนความชำนาญด้านโลจิสติกส์มากกว่า ความรู้ความเข้าใจที่เกิดขึ้นนี้ นอกจากจะส่งผลให้ผู้ส่งออกและผู้นำเข้าของไทยไม่ถูกขึ้นนำฝ่ายเดียวแล้ว ยังส่งผลให้ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศของไทยมีโอกาสฝึกฝนการควบคุมประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ และควบคุมต้นทุนด้วยตนเองให้ต่ำลงซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาด้านโลจิสติกส์ของประเทศไทยตามวิวัฒนาการที่เกิดขึ้น กลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการด้านการผลิตที่มีการส่งออกและการนำเข้าในปริมาณมาก มีโรงงานผลิตสินค้าในเขตนิคมอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่กระจายอยู่ตามภูมิภาคโดยการรับรองของนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ส่วนตัวแปรอิสระในการเสนอกกลยุทธ์การบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศเป็นไปตามแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด 7 P's (7 P's Marketing Mix) ซึ่งประกอบด้วย กลยุทธ์การบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ด้านผลิตภัณฑ์และบริการ (Product) ด้านราคา (Price) ที่สามารถเลือกชำระด้วยเงินตราต่างประเทศที่มีการอ่อนค่าและการแข็งค่าแต่เป็นทางเลือกที่ดีได้ ด้านช่องทางจำหน่าย (Place) ที่สามารถสื่อสารได้ทั่วถึง ด้านรูปแบบส่งเสริมการตลาด (Promotion) ได้อย่างมี

คุณค่า ด้านการเสนอลักษณะกายภาพ (Physical Evidence and Presentation) ที่สื่อถึงความเชื่อมั่นต่อการให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการ (Process) ที่มีคุณภาพและเป็นมาตรฐานสากล และด้านการพัฒนาบุคลากร (People) เพื่อให้มีคุณภาพการบริการ ส่วนตัวแปรตาม ที่จะส่งผลต่อผู้ประกอบการด้านการผลิตที่มีการนำเข้าและการส่งออกของไทย ให้มีความรู้ความเข้าใจ และเกิดการพัฒนามากขึ้น ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ด้านความไว้วางใจ ด้านการตรงต่อเวลา ด้านความร่วมมือ ด้านความสัมพันธ์ และด้านการสื่อสาร ซึ่งเป็นตัวแปรตามที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของตัวแปรอิสระที่แสดงถึงประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ และเป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งผลต่อต้นทุน โลจิสติกส์ของไทยต่อ GDP ในภาพรวมให้ต่ำลง เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการของไทย และของประเทศไทยโดยรวมจึงถือเป็นความจำเป็นที่ต้องศึกษาในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ในครั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาส่วนประสมทางการตลาด 7 P's ซึ่งเป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประสมทางการตลาด 7 P's กับประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ผู้ศึกษาได้ทำการวิจัยผู้ประกอบการด้านการผลิตสินค้าที่มีการส่งออกและนำเข้า และมีโรงงานในเขตอุตสาหกรรมภายใต้การกำกับของกรมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยกำหนดตัวแปรในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ กลยุทธ์การบริการ ประกอบด้วย 1) การบริการส่งออกจนถึงมือผู้รับแบบ DDP 2) การบริการนำเข้าจนถึงมือผู้นำเข้าแบบ EXW 3) ราคาสอดคล้องกับอัตราแลกเปลี่ยน 4) ราคา EXW หรือ DDP เป็นที่ยอมรับ 5) ช่องทางจัดจำหน่ายโดยใช้ Internet 6) ช่องทางจำหน่ายโดยวารสาร 7) การส่งเสริมการตลาดโดยการประชาสัมพันธ์ 8) การส่งเสริมการตลาดโดยการจัดอบรมวิชาการ 9) รูปแบบกายภาพที่ชัดเจน 10) รูปแบบกายภาพด้วยผลประโยชน์ 11) กระบวนการให้บริการด้วยขั้นตอนการทำงานสากล 12) กระบวนการให้บริการด้วยความรวดเร็ว 13) บุคลากรมีรูปแบบการพัฒนา 14) บุคลากรมีการแก้ไขปัญหา

ตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ประกอบด้วย 1) ด้านความไว้วางใจ 2) ด้านการตรงต่อเวลา 3) ด้านความร่วมมือ 4) ด้านความสัมพันธ์ 5) ด้านการสื่อสาร

2. ขอบเขตประชากร

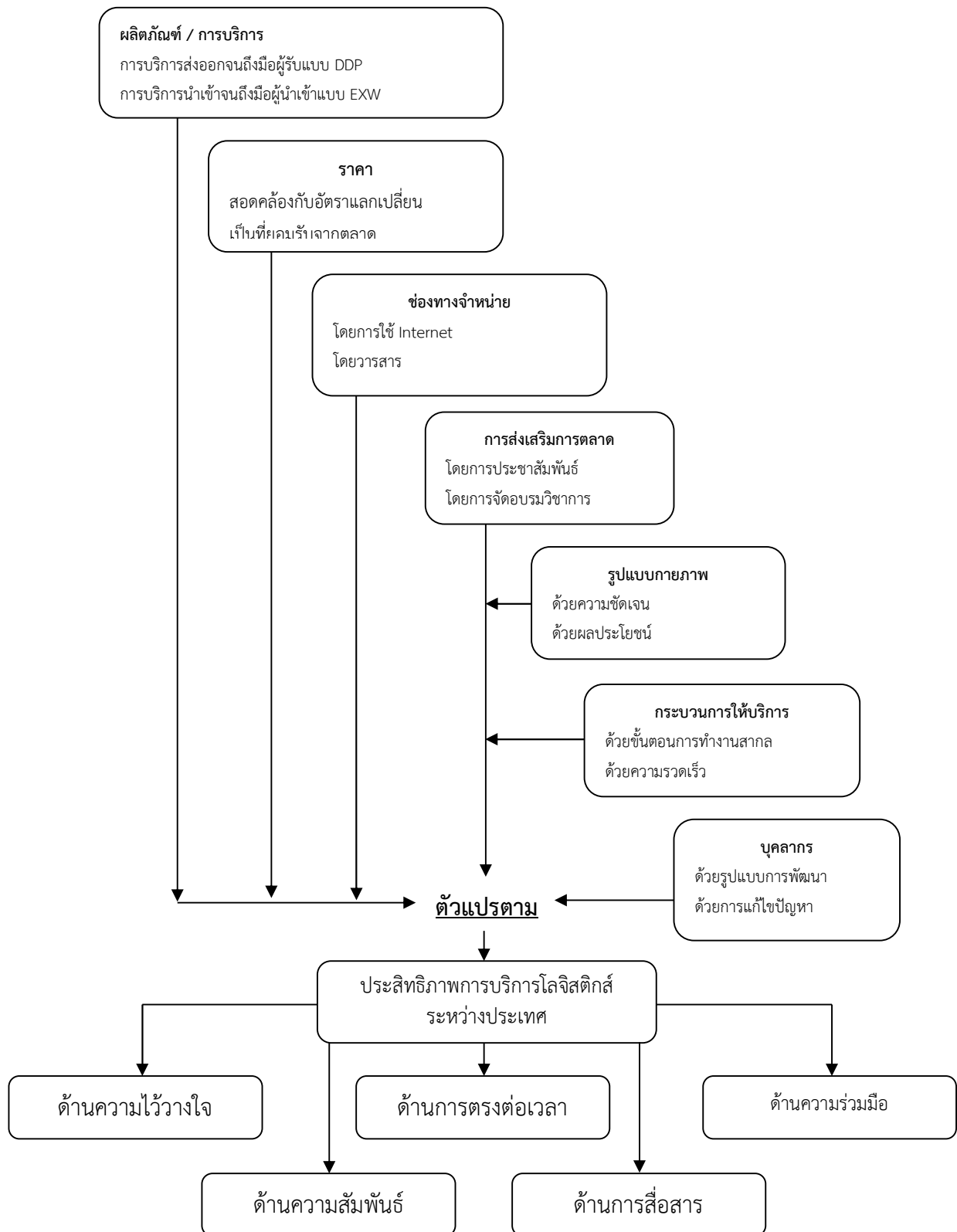
ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ได้แก่ ผู้ประกอบการด้านการผลิตสินค้าที่มีการส่งออกและนำเข้าจำนวนมากและมีโรงงานผลิตในเขตอุตสาหกรรมตามภูมิภาคต่าง ๆ ภายใต้การกำกับของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

3. ขอบเขตเวลา

ระยะเวลาการทําวิจัยระหว่างเดือนสิงหาคม 2563 – สิงหาคม 2564

กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำเงื่อนไขการส่งมอบสินค้า (International Commercial Term : INCOTERMS) ที่ปรับปรุงครั้งล่าสุดในปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553) โดยสภาหอการค้านานาชาติ (International Chamber Of Commerce - ICC) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโลจิสติกส์และซัพพลายเชนและเป็นการบริการที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบัน แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพ ส่วนประสมทางการตลาด 7 P's งานวิจัยของสถาบันนานาชาติเพื่อเอเชียแปซิฟิกศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ (2553 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การเปิดเสรีโลจิสติกส์อาเซียน : โอกาส ผลกระทบ และการปรับตัวของผู้ประกอบการไทย บทความทางวิชาการต่าง ๆ และผลงานการศึกษาทั้งในประเทศไทยและของต่างประเทศ มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

กลยุทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาด ซึ่งเป็นองค์ประกอบของกลยุทธ์ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของกลยุทธ์กับประสิทธิภาพ และเพื่อเสนอกลยุทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ การวิจัยครั้งนี้ อาศัยข้อมูลทุติยภูมิจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้ระเบียบการวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research)

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เจาะลึกโดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม มีลำดับขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความ และผลงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการสัมภาษณ์ผู้ที่มีประสบการณ์ด้านธุรกิจการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 3 ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการจัดทำโครงสร้างของแบบสอบถามและคำถาม โดยทำการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการไทยด้านการผลิตที่มีการนำเข้าและส่งออก จำนวน 10 ราย

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการวิจัยการทำโครงสร้างของแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 5 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามโครงสร้างของแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 6 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้น พร้อมแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความถูกต้องในสำนวนภาษาโดยผู้เชี่ยวชาญได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามจำนวน 5 ท่าน

ขั้นตอนที่ 7 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่าง ที่ผ่านการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว และนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา ในผู้ประกอบการด้านการผลิตที่มีการนำเข้าและส่งออกจำนวน 30 ชุด แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดสอบ ความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ใช้เกณฑ์ค่าความเชื่อมั่น 0.70 ขึ้นไป ถือว่าเพียงพอสำหรับใช้เป็นมาตรฐานของมาตรวัด ผู้วิจัยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งชุดนี้ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.9774 ถือว่าแบบสอบถาม ชุดนี้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

ขั้นตอนที่ 8 ผู้วิจัยนำมาพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน การหาค่าร้อยละ (Percentages) เพื่อนำเสนอข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ประกอบการด้านการผลิตสินค้าที่มีการนำเข้าและส่งออก ในหมวดหมู่ของตัวแปรอิสระ ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูล
2. สถิติเชิงอนุมาน (Quantitative Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ โดยวิเคราะห์ Path Analysis สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation)
3. การวิเคราะห์องค์ประกอบความสำเร็จตัวแบบกลยุทธ์ และประสิทธิภาพการบริการเพื่อสร้างตัวแบบโดยใช้สถิติ Factor Analysis

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้แนวทางการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก ในการขับเคลื่อนกระบวนการศึกษา โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเสริม เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้อธิบายให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่กำลังศึกษา ตลอดจนนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาพัฒนาเครื่องมือในการวิจัยให้มีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น รวมถึงการนำไปใช้เพื่อสนับสนุนข้อค้นพบ ซึ่งนักวิชาการจำนวนมาก (Pipe, Conner, Dansky, Schraeder, and Caruso, 2005) ที่นำวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพไปเสริมความสมบูรณ์ของข้อมูลในงานวิจัย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-depth interview) จากกลุ่มตัวอย่างตามแนวทางการศึกษาเชิงคุณภาพของสุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, (2551) มาเสริมในการศึกษานี้

1. ประชากรเป้าหมาย

ผู้วิจัยเลือกผู้ประกอบการด้านการผลิตสินค้าที่มีการนำเข้าและส่งออก และมีโรงงานในเขตอุตสาหกรรมภายใต้การกำกับของกรมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จำนวน 10 รายที่มี ความรู้ความเข้าใจการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ

2. การเลือกตัวอย่าง

ผู้วิจัย ได้ทำการคัดเลือกผู้ที่ตกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามต้องการ มีความรู้ความเข้าใจ หรือมีประสบการณ์ตรงกับประเด็นของการศึกษา รวมทั้งยินยอม หรืออนุญาตให้สัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยหรือทีมงานได้ทำการสัมภาษณ์เจาะลึกจากผู้ตกเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย จนกระทั่งพบว่าเนื้อหาสาระหรือข้อมูลสำคัญที่ได้รับนั้นไม่มีการเปลี่ยนแปลง หรือถึงจุดอิ่มตัวทางทฤษฎี (Theoretical Saturation) จึงได้ยุติการสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นไปตามการสุ่มตัวอย่างเชิงทฤษฎี (Theoretical Sampling) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2551)

3. การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอม หรืออนุญาตให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยหรือทีมงานได้ทำการนัดหมายวัน เวลา

และสถานที่สัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อขอสัมภาษณ์เจาะลึกจากมหาวิทยาลัยไปยังผู้ประกอบการ ด้านการผลิตสินค้าที่มีการนำเข้าและส่งออก และมีโรงงานในเขตอุตสาหกรรมภายใต้การกำกับของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย จนกระทั่งได้รับการตอบรับและอนุญาตให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยหรือทีมงานจึงได้ขอวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ที่ให้สัมภาษณ์ เจาะลึกเป็นหลัก โดยผู้วิจัยหรือทีมงานเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง ในขณะสัมภาษณ์มีการจดบันทึกข้อความสำคัญ ๆ และขออนุญาตบันทึกด้วยเทปบันทึกเสียง เครื่องบันทึกเอ็มพี 3 (MP3 recorder) ภาพนิ่ง และในบางกรณีได้บันทึกภาพเคลื่อนไหวตามแต่ได้รับอนุญาต ภายหลังจากการสัมภาษณ์แต่ละรายเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยและทีมงานได้ร่วมกันนำบทสัมภาษณ์เจาะลึกที่ได้บันทึกไว้มาถอดเทป รวบรวมประเด็นคำตอบต่าง ๆ เมื่อได้เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ครบถ้วนครอบคลุมในประเด็นที่ศึกษาในครั้งแล้ว จึงได้รวบรวมบทสัมภาษณ์เจาะลึกไปทำการลงรหัสในระดับข้อความ แล้วนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปสาระความสัมพันธ์ของแนวคิดนั้น เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนบทสรุปของการวิเคราะห์ และแนวความคิดที่เพิ่มเติมเข้าไปในผลการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยพบว่ากลยุทธ์ที่เป็นตัวแปรอิสระทั้ง 7 ด้าน มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศในระดับมาก ขณะที่ตัวแปรตามประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ทั้ง 5 ด้าน ที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการของผู้ประกอบการก็อยู่ในระดับมาก เช่นกัน โดยมีเนื้อหาการอภิปรายผล ดังนี้

ตัวแปรอิสระ

1. กลยุทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศมาก เป็นลำดับ 1 คือ กลยุทธ์การส่งเสริมการตลาดการบริการ DDP หรือ EXW โดยการประชาสัมพันธ์และการจัดอบรมสัมมนา เนื่องจากการทำให้ผู้ประกอบการด้านการผลิตที่มีการนำเข้าและการส่งออกได้รับความรู้และความเข้าใจได้อย่างตรงประเด็นจากการประชาสัมพันธ์ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับปาริชาติ จิตติ (2557) ศึกษาเรื่อง “ภาพลักษณ์ของบริษัท ยูพีเอส (ประเทศไทย) จำกัด ในทัศนะของบุคลากร เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้การสื่อสารภาพลักษณ์เป็นการประชาสัมพันธ์ สร้างชื่อเสียง และความน่าเชื่อถือ บริษัทเป็นกิจการมุ่งเน้นการขนส่งพัสดุภัณฑ์ด่วนเป็นหลัก และเป็นผู้นำในธุรกิจขนส่งด่วนทางอากาศระหว่างประเทศ

2. รองลงมา กลยุทธ์ผลิตภัณฑ์และการบริการโลจิสติกส์ การบริการส่งออกครบวงจรแบบ DDP และการบริการนำเข้าครบวงจรแบบ EXW มากเป็นลำดับ 2 เนื่องจากผู้ประกอบการจะมีความเชื่อมั่นต่อองค์กรที่สามารถให้บริการได้อย่างครบวงจรและเป็นสากล ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานสอดคล้องกาญจน์สีดา โฆษิตธัญญสิทธิ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ชนงกรณ์ กุณพลบุตร ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกผู้ให้บริการโลจิสติกส์ ในกลุ่มอุตสาหกรรมผู้ผลิตอาหารและเครื่องดื่ม โดยศึกษาลักษณะองค์กร และปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด (7P) ของผู้ให้บริการโลจิสติกส์ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสัญชาติของผู้ให้บริการโลจิสติกส์

สถิติ และกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ที่ใช้บริการอย่างครบวงจร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีการใช้บริการโลจิสติกส์ซึ่งยังคงเลือกใช้อยู่ และมีแนวโน้มเพิ่มจำนวนการใช้บริการมากขึ้น ส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกจ้างผู้ให้บริการด้านการขนส่งเป็นหลัก และผู้ประกอบการที่ใช้บริการส่วนใหญ่มักจะเลือกใช้บริการองค์กรของผู้ให้บริการที่เป็นบริษัทข้ามชาติที่ให้บริการอย่างครบวงจร ทั้งทางด้านการนำเข้าและการส่งออก เนื่องจากเชื่อมั่นว่าผู้ประกอบการที่เป็นองค์กรของบริษัทข้ามชาติ มีศักยภาพมากกว่าองค์กรของคนไทย ทั้งด้านคุณภาพการให้บริการ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ด้านเงินทุน เครือข่ายกับองค์กรของผู้ใช้บริการเอง ความไว้วางใจ และการตรงต่อเวลา

3. รองลงมา คือ กลยุทธ์ด้านราคา การส่งออก DDP และการนำเข้า EXW ที่ราคาค่าบริการสอดคล้องกับอัตราแลกเปลี่ยนและเป็นที่ยอมรับ เนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีผลต่อการเพิ่มหรือลดต้นทุนโลจิสติกส์เมื่อเปรียบเทียบกับเงินบาท เป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับ วรณา พรหมมา ศึกษาเรื่องผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่ส่งต่อราคาสินค้าและค่าบริการเพื่อการนำเข้า ผลการศึกษาพบว่า อัตราแลกเปลี่ยนมีความสัมพันธ์กับระดับราคาสินค้าและค่าบริการ และสอดคล้องกับ ภาคิน จิตโศกเกษม ศึกษาเรื่อง ผลกระทบอัตราแลกเปลี่ยนต่อระดับราคา สินค้าในประเทศ ใช้ข้อมูลรายไตรมาส ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนมีต่อระดับราคาสินค้าในประเทศ

4. รองลงมา คือ กลยุทธ์ช่องทางจำหน่ายบริการ DDP หรือ EXW โดยการใช้ Social Media และโดยวาสารข้อมูล เนื่องจากการบริการโลจิสติกส์ในปัจจุบันมีการวิวัฒนาการและการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก การรับรู้ด้วยความรวดเร็วจึงเป็นสิ่งสำคัญสูงสุดของผู้ประกอบการด้านการผลิตที่มีการนำเข้าและการส่งออก การรับรู้ผ่านช่องทาง Social Media และวารสารได้กลายเป็นที่นิยมในปัจจุบัน ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐาน และสอดคล้องกับเกษดา จารุรัตน์ ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและทัศนคติของผู้ใช้โซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network) กรณีศึกษา กูเกิล พลัส (Google+) ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้กูเกิล พลัส (Google+) ส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อ กูเกิล พลัส (Google+) ด้านการยอมรับเทคโนโลยี: การรับรู้ประโยชน์ (Perceived Usefulness: PU) และด้านการยอมรับเทคโนโลยี: การรับรู้ความสะดวกในการใช้ (Perceived Ease of Use: PEOU) และสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของ ฟิลลิป คอตเลอร์ ได้กล่าวถึง ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในการนำเสนอบริการให้แก่ลูกค้า ซึ่งมีผลต่อการรับรู้ของลูกค้าในคุณค่าและคุณประโยชน์ของบริการที่นำเสนอซึ่งจะต้องพิจารณาในด้านทำเลที่ตั้ง (Location) และ ช่องทางในการนำเสนอบริการ (Channels)

5. รองลงมา คือ กลยุทธ์กระบวนการให้บริการ DDP หรือ EXW ด้วยขั้นตอนการทำงานสากล และด้วยกระบวนการให้บริการด้วยความรวดเร็ว เนื่องจากการบริการต้องร่วมมือกับตัวแทนต่างประเทศต้องมีมาตรฐานสากลรองรับเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับ พัทธรา หาญเจริญกิจ ศึกษาเรื่อง มาตรฐานการปฏิบัติงานโดยศึกษาถึงประโยชน์ที่องค์กรและบุคคลในองค์กรจะได้รับจากการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน ผลการศึกษาพบว่า เกิดประโยชน์ด้านประสิทธิภาพ การสร้างแรงจูงใจ การปรับปรุงงาน และการประเมิผล และสอดคล้องกับ อลงกรณ์ มีสุทธา และสมิต สัชญกร ศึกษา

เรื่องมาตรฐานขั้นตอนการทำงานและประโยชน์ด้านต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า เกิดประโยชน์ด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน มีความถูกต้องและชัดเจน ด้านการพัฒนา การปฏิบัติงานให้เกิดผลงานอย่างแท้จริง มีส่วนช่วยฝึกฝนตนเองให้เข้าสู่มาตรฐานสากล เกิดแรงจูงใจ เกิดการปรับปรุงงาน และเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารในการควบคุมและประเมินผลงานได้ดีขึ้น

6. รองลงมา คือ กลยุทธ์ด้านบุคลากรสำหรับการบริการ DDP หรือ EXW โดยบุคลากรมีรูปแบบพัฒนาและโดยบุคลากรมีการแก้ไขปัญหา เนื่องจากการพัฒนาบุคลากรหมายถึงการพัฒนาขีดความสามารถในการให้บริการด้านโลจิสติกส์ระหว่างประเทศให้เหนือกว่าคู่แข่ง ซึ่งจะไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับสถาบันการขนส่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศึกษาเรื่อง การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่ผู้ประกอบการขนส่งสินค้าทางถนนระหว่างประเทศ ในประเด็นความสะดวกในการที่ต่างชาติจะเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย ความสะดวกในการที่ต่างชาติจะเข้ามาจัดตั้งธุรกิจการขนส่งสินค้าในประเทศไทย และระดับการแข่งขันที่เกิดขึ้นอยู่แล้วในธุรกิจการขนส่งด้วยรถบรรทุก ผลการศึกษาพบว่า ขีดความสามารถของผู้ประกอบการขนส่งสินค้าตู้คอนเทนเนอร์ มุมมองของผู้ให้บริการขนส่งเปรียบเทียบกับผู้ประกอบการขนส่งไทยและผู้ประกอบการขนส่งต่างชาติ 28 ราย ทั้ง 16 ด้าน ซึ่งความเห็นของผู้ประกอบการขนส่งไทยรายอื่นแล้วมีศักยภาพที่อยู่ในระดับใกล้เคียงกันหรือเหนือกว่า แต่เมื่อเทียบกับผู้ประกอบการต่างชาติแล้วในมุมมองผู้ใช้บริการมองว่าผู้ประกอบการไทยมีความต่างทางศักยภาพในหลายด้าน

7. รองลงมาลำดับสุดท้าย คือ กลยุทธ์ด้านกายภาพการบริการ DDP หรือ EXW ที่มีรูปแบบกายภาพด้วยความสุภาพอ่อนโยน และผลประโยชน์ที่ชัดเจน เนื่องมาจากความสุภาพอ่อนโยนเป็นเทคนิคการให้บริการที่ทำให้ผู้รับบริการพึงพอใจ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน และสอดคล้องกับ ตรีเพ็ชร อ่ำเมือง ศึกษาเรื่อง เทคนิคการให้บริการด้วยใจ โดยการรวบรวมวิธีและหลักการ การให้บริการที่ตื่นาประทับใจเพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้ใช้บริการ ผลการศึกษาพบว่า ความสุภาพอ่อนโยนเป็นส่วนหนึ่งของเทคนิคการบริการด้วยใจที่ต้องมีกิริยา วาจาสุภาพ เพื่อให้ลูกค้ามีความสบายใจติดต่อขอรับบริการจึงต้องสามารถควบคุมอารมณ์ได้ ผู้ให้บริการจึงต้องมีความสุภาพอ่อนโยนอย่างดี

ตัวแปรตาม

การอภิปรายผล ตัวแปรตามประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศทั้ง 5 ด้าน มีผลต่อการเลือกใช้บริการของผู้ประกอบการในระดับมากไม่ต่างกัน เรียงตามลำดับ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ด้านการตรงต่อเวลา มีผลต่อการเลือกใช้บริการของผู้ประกอบการมากเป็นลำดับ 1 เนื่องจาก การบริการโลจิสติกส์เป็นสิ่งที่มีความรวดเร็วเป็นเป้าหมาย การแข่งขันด้านเวลาให้ทันต่อการรวบรวม การจัดเก็บ การเคลื่อนย้าย และการกระจายสินค้าให้ตรงต่อเวลาจึงเป็นประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับ Gregory N. Stock, Arizona State University West, School of Management, Phoenix, Arizona, USA and Noel P. Greis and John D. Kasarda, Kenan Institute of Private Enterprise, University of North Carolina, Chapel Hill, North Carolina, USA ได้ศึกษาเรื่อง Logistics, strategy and Structure, A conceptual framework."

กลยุทธ์และโครงสร้างการบริการโลจิสติกส์ ผลศึกษาพบว่า การแข่งขันมีความรุนแรงจนเกิดความต้องการสินค้าที่มีความรวดเร็ว กลยุทธ์ที่สำคัญที่สุดคือการตรงต่อเวลา และเป็นผลให้กิจการต่าง ๆ ถูกบังคับในปรับโครงสร้างการบริการใหม่อย่างครบวงจรที่สอดคล้องกับความต้องการและกลยุทธ์ การรวมตัวเป็นหุ้นส่วน การค้าทำให้บทบาทการบริการโลจิสติกส์ใหม่ ๆ เกิดขึ้นอย่างครบวงจร และพบว่า สภาพแวดล้อมด้านการแข่งขันด้านเวลามีความจำเป็นอย่างมากที่สุด กลยุทธ์การบริการโลจิสติกส์ในการเชื่อมโยงห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) จึงจำเป็นต้องอยู่บนพื้นฐานการตรงต่อเวลา จึงจะสามารถขยายความร่วมมือของการบริการได้ จนทำให้โลจิสติกส์เป็นการบริการที่ต้องมีกลยุทธ์ที่สำคัญอย่างครบวงจร มีความรวดเร็วตรงเวลา และมีบทบาทให้เกิดความสำเร็จและเกิดประโยชน์ต่อการแข่งขันในปัจจุบันอย่างสูง

2. รองลงมา ประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ด้านความสัมพันธ์ มีผลต่อการเลือกใช้บริการของผู้ประกอบการมาก เป็นลำดับ 2 เนื่องจากความสัมพันธ์ที่ดีของลูกค้ามีส่วนในกระบวนการตัดสินใจเลือกใช้บริการ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับ Cunningham และ Song (2007) ศึกษาเรื่อง A Tronomy of Customer Relation Management Analyseses for Data Warehouse โดยใช้ CRM Analysis มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลลูกค้า การจัดการความสัมพันธ์ และช่วยสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจในการทำการตลาดขององค์กร ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพของการจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้าจะมีความสำคัญมากต่อการทำการตลาด และการบริการรับฝากสินค้า และสอดคล้องกับ Han-Yuh Liu (2007) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์กับลูกค้ามีความสำคัญต่อองค์กร โดยการเปรียบเทียบการที่บริษัทลงทุนในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ และซอฟต์แวร์ที่สามารถใช้เพื่อบันทึก ติดตาม และวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ที่ลูกค้ามีต่อองค์กรได้ในการบริการด้านต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า การจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นความสำคัญต่อลูกค้าสัมพันธ์อย่างมากด้วยการนำกลยุทธ์ในด้านการบริการจัดการความสัมพันธ์มาใช้ในเชิงปฏิบัติ

3. รองลงมา ประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ด้านการสื่อสาร มีผลต่อการเลือกใช้บริการของผู้ประกอบการมากเป็นลำดับ 3 เนื่องจาก การสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กรก่อให้เกิดรูปแบบ วัฒนธรรม และประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นตามสมมติฐาน สอดคล้องกับ พิมพ์พันธุ์ ศรีพิพิธ ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพที่เกิดจากความสัมพันธ์ของลักษณะและวิธีการติดต่อสื่อสารภายในและภายนอกองค์กร ในการทำงานของพนักงานคนไทยในบริษัทข้ามชาติญี่ปุ่นและความพึงพอใจ ผลการศึกษาพบว่า การติดต่อสื่อสารภายในระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาที่การสื่อสารโดยตรง และเป็นการสื่อสารระหว่างกันแบบสองทางลักษณะ มีผลต่อความสำเร็จและความพึงพอใจในการทำงาน วิธีการติดต่อสื่อสารต่อกัน โดยการประชุมเป็นส่วนใหญ่แสดงถึงวัฒนธรรม และส่งผลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารภายนอกองค์กรที่ยึดลักษณะการบริการงานแบบญี่ปุ่น ให้เกิดความสำเร็จและความพึงพอใจ เช่นเดียวกัน

4. รองลงมา ประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ด้านความร่วมมือ มีผลต่อการเลือกใช้บริการของผู้ประกอบการมากเป็นลำดับ 4 เนื่องจาก รูปแบบการทำงานทุกประเภทที่มีความร่วมมืออย่างพร้อมเพรียงกันจะนำไปสู่การประหยัลดด้านทรัพยากร ความสำเร็จเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพของการ

บริการซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับ สุนันทา ศิริเจริญวัฒน์ ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพความร่วมมือ การจัดการคลังสินค้า ปัญหาสินค้าบางอย่างหมดอายุการรับประกันจากการสั่งซื้อวัตถุดิบ เนื่องจากการหา วัตถุดิบไม่พบจากการจัดเก็บไม่ถูกที่ ไม่มีการจัดผังการวางของสินค้าในคลังสินค้าให้เป็นหมวดหมู่ ไม่มีป้าย กำกับบอกชนิดของสินค้าเพื่อแก้ปัญหาจากการที่ไม่ได้มีการตรวจนับสินค้า ปัญหาความร่วมมือที่ทำให้การ ปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามขั้นตอน การปรับปรุงระบบงานเดิม รวมถึงความร่วมมือในการจัดเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ในส่วนของคลังสินค้า ผลการศึกษาพบว่า การสร้างความร่วมมือด้วยการสร้างความเข้าใจด้านคุณประโยชน์ การปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงานใหม่เพื่อลดความสูญเปล่าในกระบวนการจึงเป็นสิ่งจำเป็น และสามารถเพิ่ม ประสิทธิภาพการทำงาน และลดระยะเวลาในการทำงานที่สลับซับซ้อน รวมถึงการทำให้เกิดความง่ายและ รวดเร็วในกระบวนการทำงานรวมทั้งทำให้เกิดความผิดพลาดน้อยลง

5. รองลงมา ประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ ด้านความไว้วางใจ มีผลต่อการ เลือกใช้บริการของผู้ประกอบการมากเป็นลำดับ 5 เนื่องจาก ความไว้วางใจลูกค้ามอบให้จะมีความสัมพันธ์กับ ประสิทธิภาพที่ได้รับ เป็นไปตามสมมติฐานสอดคล้องกับ McAllister ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความ ไว้วางใจระหว่างบุคคล พฤติกรรมความเป็นสมาชิกในองค์กรและการปฏิบัติงาน กับ การวิเคราะห์เหตุผล ความไว้วางใจ ผลการศึกษาพบว่า บทบาทสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคคลในการจัดการองค์การ ทำให้ผลของการ ดำเนินงานขององค์การเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสัมพันธ์กับความไว้วางใจที่ดี และพฤติกรรมของ บุคคลในองค์กรมีความสัมพันธ์กับความไว้วางใจในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากผลการศึกษา กลยุทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศในครั้งนี้ ผู้ ศึกษาพบข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ด้านกลยุทธ์ ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ พบว่า ผู้ประกอบการด้านการผลิตที่มีการนำเข้าและการส่งออกในลักษณะอุตสาหกรรม เริ่มมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ความสนใจต่อรูปแบบการประชาสัมพันธ์มากที่สุด ซึ่งมีความหมายว่า ผู้ประกอบการต้องการความรู้ความเข้าใจโดยตรงเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในกิจการและนำมาอบรมพนักงานของตนได้ ในประเด็นนี้ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ควรเป็นหน่วยงานเชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และ ประสบการณ์เฉพาะด้านต่าง ๆ จัดสัมมนาเชิงความรู้ความเข้าใจด้านการเลือกใช้เงื่อนไขการส่งมอบสินค้าให้ มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบัน การเปิดประเทศเข้าสู่การค้าเสรี การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีระหว่างประเทศ และ การแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ สามารถเอื้อประโยชน์ต่อเงื่อนไขการบริการโลจิสติกส์อย่างมาก เงื่อนไขเหล่านี้ได้ นำไปสู่กลยุทธ์การบริการที่มีผลต่อประสิทธิภาพมากขึ้น กลยุทธ์ที่เกิดขึ้นเหล่านี้เป็นประโยชน์ต่อการค้า ระหว่างประเทศ และการลดต้นทุนโดยตรง ในทางตรงกันข้าม หากผู้ประกอบการในประเทศไทยยังไม่เข้าใจ หรือไม่สนใจเป็นผู้เลือกใช้ กลยุทธ์ที่มีวิวัฒนาการเหล่านี้จะกลายเป็นผลประโยชน์ให้กับคู่ค้าต่างประเทศที่เป็น

ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายสินค้า และให้ประโยชน์ต่อผู้ให้บริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศที่เป็นของต่างชาติมากกว่า การที่ผู้ประกอบการไม่สามารถเป็นผู้เลือกจะทำให้ผลกำไรตกไปอยู่ในมือของประกอบการต่างชาติ ในขณะที่ผลกำไรเหล่านี้ นอกจากจะทำให้ประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ของไทยด้อยลงไปแล้ว ส่วนหนึ่งจะตกเป็นต้นทุนโลจิสติกส์ของไทยที่ทำให้ภาพรวมต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP สูงขึ้น ตามไปด้วย

1.2 ด้านประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ พบว่า ผู้ประกอบการด้านการผลิตที่มีการนำเข้าและการส่งออกส่วนใหญ่ ต่างให้ความสำคัญกับการตรงต่อเวลาเป็นลำดับที่ 1 นั้นย่อมหมายความว่า การปฏิบัติงานตามขั้นตอนสากลในระบบ ISO ต้องมีมาตรฐานสากลรองรับซึ่งเป็นส่วนที่ส่งเสริมการตรงต่อเวลาโดยตรง ในขณะเดียวกันผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของไทยก็ยังไม่ให้ความสนใจระบบงานสากลมากนัก จึงเป็นภารกิจของกรมการค้าต่างประเทศในการส่งเสริมในประเด็นนี้ เช่นกัน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

การบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศเพื่อการนำเข้าแบบ EXW เป็นการบริการที่รับสินค้า ณ หน้าโรงงานผู้ขายในต่างประเทศ ผู้ประกอบการในฐานะผู้นำเข้า เป็นผู้ซื้อ และเป็นผู้ชำระเงินค่าสินค้า จึงเป็นผู้มีอิทธิพลในการเลือกเงื่อนไขเพื่อนำมาเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพและต้นทุนการบริการโลจิสติกส์จากผู้ขายสินค้า ตรงกันข้ามกับการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศเพื่อการส่งออกแบบ DDP แม้ผู้ประกอบการในฐานะผู้ส่งออก เป็นผู้ขาย และเป็นผู้รับเงินค่าสินค้าก็สามารถเสนอความสะดวกสบายให้แก่ผู้ซื้อต่างประเทศด้วยการเสนอราคาสินค้าในลักษณะเหมารวมค่าบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศแบบ DDP จนถึงมือผู้ซื้อในต่างประเทศได้ ด้วยกลยุทธ์ที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศทั้ง 2 ด้านนี้ ย่อมทำให้ผู้ประกอบการทั้งในฐานะผู้นำเข้าและผู้ส่งออกมีทางเลือกมากขึ้น และส่งผลดีต่อต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศในภาพรวมอีกด้วย การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ที่มีโรงงานผลิตสินค้ากระจายทั่วภูมิภาคของประเทศไทยเท่านั้น ข้อเสนอเพื่อการศึกษาในครั้งต่อไปจึงควรศึกษาในรายอุตสาหกรรมเฉพาะกลุ่มที่มีศักยภาพ และศึกษาผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็กที่มีจำนวนมากต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. (2555). หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Certificate of Origin : CO) เอกสารที่ออกโดยหน่วยงานที่มีอำนาจตามที่ระบุไว้ในแต่ละความตกลงของประเทศสมาชิกภาคีส่งออก (ผู้ผลิต) เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันการได้ถิ่นกำเนิดของสินค้าที่ส่งมาจากประเทศสมาชิกภาคีส่งออก (ผู้ผลิต) ซึ่งจะนำมาใช้เป็นหลักฐานเพื่อขอรับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรในประเทศสมาชิกภาคีสู่ผู้นำเข้า. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงพาณิชย์.
- กรมศุลกากร. (ม.ป.ป.). ข้อตกลงการส่งมอบสินค้าการค้าระหว่างประเทศ (International Commercial Terms : INCOTERMS). กรุงเทพมหานคร : กรมศุลกากร.
- เกษดา จารุรัตน์. (2557). พฤติกรรมและทัศนคติของผู้ใช้โซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network) กรณีศึกษา กูเกิล พลัส (Google+). วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- กาญจน์สิตา ไชยศิริบุญสิทธิ์ และชนงกรณ์ กุณพลบุตร. (2556). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกผู้ให้บริการโลจิสติกส์ ในกลุ่มอุตสาหกรรมการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม และปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด (7P's). วารสารวิชาการ คณะบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ตรีเพชร อำเมือง. (ม.ป.ป.). คู่มือ-เทคนิคการให้บริการด้วยใจ. ส่วนงานเลขานุการกิจการและสภาคณะจารย์ กองบริหารงานทั่วไป สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล. เข้าถึงได้จาก <http://www.sc.mahidol.ac.th/scad/doc/employeeedoc/คู่มือการให้บริการงานบริหารและธุรกิจการ.pdf>
- พิมพ์พันธุ์ ศรีพิพิธ. (2540). การสื่อสารในองค์การและความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานคนไทย ในบริษัทข้ามชาติญี่ปุ่น. [วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต]. สาขาสื่อสารมวลชน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาคิน จิตโกเกษม. (2550). ผลกระทบของอัตราแลกเปลี่ยนต่อระดับราคาสินค้าในประเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย คณะวิทยาการจัดการ ความหมายประสิทธิภาพ หมายถึง อัตราส่วน ระหว่างผลผลิตหรือผลงานกับการใช้ทรัพยากร. [ดุขฎิปริญญาบริหารธุรกิจดุขฎิบัณฑิต]. สาขาบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วรรณา พรหมมา. (2551). ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่ส่งผลต่อราคาสินค้าและค่าบริการเพื่อการนำเข้า โดยพิจารณาอัตราแลกเปลี่ยนสัมพันธ์กับราคาสินค้าและค่าบริการ. [ดุขฎิปริญญาบริหารธุรกิจดุขฎิบัณฑิต]. สาขาบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2564). รายงาน โอกาสและอุปสรรคไทยเป็นฮับโลจิสติกส์อาเซียนและศักยภาพโลจิสติกส์เอสเอ็มอีไทย 2554 เกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis). กรุงเทพมหานคร : ศูนย์วิจัยกสิกรไทย.

สภาหอการค้านานาชาติ. (2563). (*International Chamber Of Commerce - ICC*) เงื่อนไขการส่งมอบสินค้า (*International Commercial Term: INCOTERMS*) ที่ปรับปรุงครั้งล่าสุดในปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553). กรุงเทพมหานคร : สภาหอการค้านานาชาติ.

สถาบันนานาชาติเพื่อการพัฒนาเอเชียแปซิฟิกศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพฯ. (ม.ป.ป.). *การเปิดเสรีโลจิสติกส์อาเซียน : โอกาส ผลกระทบ และการปรับตัวของผู้ประกอบการไทย*. กรุงเทพมหานคร : โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการโลจิสติกส์ไทยสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.

สุนันทา ศิริเจริญวัฒน์. (ม.ป.ป.). *การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการคลังสินค้า กรณีศึกษา บริษัทภูมิไทย คอมชีส จำกัด*. [การศึกษาค้นคว้าปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. สาขาการจัดการโลจิสติกส์. มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

อลงกรณ์ มีสุทธา และสมิต สัชฌุกร. (2539). *การประเมินผลการปฏิบัติงาน*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ส.ส.ท.

Cunningham and Song. (2007). “A Tronomy of Customer Relation Management Analyses (CRM) for Data Warehoususing by using CRM Analysis to analyze customer’s data and manage relation to support organization’s marketing decision”. *Portal ACM*. 334 (20 Dec. 2007) : 97-102

Han-Yuh Liu. (2007). “Development of a Framework for Customer Relationship Management (CRM) in the Banking industry” *International Journal of Management*. Vol.24, No.1. (March).

Kotler, Philip and Keller. (2009). *Marketing Management*. (13th ed). New Jersey : Prentice-Hall.

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการภายในสถานศึกษากับคุณภาพชีวิต

การทำงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

หนองบัวลำภู เขต 1

จักรพงษ์ พลชาย และ ละดา ดอนหงษา

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพิจัยบัณฑิต

THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERNAL ADMINISTRATION OF SCHOOLS AND

QUALITY OF WORK LIFE OF GOVERNMENT TEACHERS UNDER NONGBUA

LAMPHU PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

Jakkrapong Phonchay and Lada Donhongsa

Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Pitchayabundit College, Thailand

E-mail: polchai2518@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา 2) ศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา กับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 350 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางของเครซีและมอร์แกน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า

1) การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงบประมาณ 2) คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวม มีคุณภาพชีวิตการทำงานในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อย คือ ด้านลักษณะงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน ด้านการบูรณาการทางสังคม ด้านการมีธรรมนุญในองค์กร ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล ด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยในที่ทำงาน ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว และด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการภายในสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r_{xy}=.22$) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์ การบริหารจัดการภายในสถานศึกษา คุณภาพชีวิตการทำงาน

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the internal administration of schools 2) study the quality of work life of government teachers 3) study the relationship between internal administration of schools and quality of work life of government teachers. The sample of this study was 350 government teachers under Nongbualamphu Primary Educational Service Area Office 1 in the academic year 2019. The sample size was determined by Krejcie & Morgan's table. The sample was selected based on stratified random sampling. A questionnaire was used as a research instrument to collect data rating scale of 5 levels and Reliability .99. Data collected were then analyzed by using software package and statistics including percentage, mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient.

The results of this study indicated as follows: 1) Overall internal administration of schools under Nongbualamphu Primary Educational Service Area Office 1 was at the high level. When individual aspects were considered, an aspect with the highest mean was academic administration, followed by people administration, general administration, and budget administration. 2) Overall quality of life of government teachers under Nongbualamphu Primary Educational Service Area Office 1 was at the moderate level. When individual aspects were considered, an aspect with the highest mean was social benefit works, followed by work security and progress, social integration, organizational constitution, opportunity to develop the knowledge and ability, safety and hygiene at work, work-life balance, and sufficient and fair compensation. 3) The internal administration of schools was positively related with the quality of work life of government teachers under Nongbualamphu Primary Educational Service Area Office 1 at low level ($r_{xy} = .22$) with a statistical significance level of .05.

Keywords: relationship, internal administration of schools, quality of work life

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ข้าราชการครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญของชาติในด้านการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ เพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน สังคมและประเทศชาติจะมีความเจริญก้าวหน้าและมีการพัฒนาไปในทิศทางใดนั้น

ย่อมขึ้นกับคุณภาพและวิธีการของแต่ละบุคคลที่ได้รับการศึกษา ปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลในสังคมและประเทศชาติ เป็นผู้มีความประพฤติดีก็คือ ครู โดยเฉพาะครูในระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นผู้ให้การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและให้วิชาความรู้ที่เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับที่สูงขึ้น ครูประถมศึกษา จึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการอบรม สั่งสอน ให้ความรู้ คุณธรรม และจริยธรรม ตามความต้องการของสังคม และครูมิใช่เป็นเพียงผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการสั่งสอนอบรมเพียงเท่านั้น แต่ครูยังต้องมีคุณธรรมประจำใจเพื่อเป็นต้นแบบให้กับนักเรียนซึ่งจะเติบโตเป็นกำลังที่สำคัญของประเทศต่อไป โดยครูจะต้องมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดี (เพ็ญศรี เวชประพันธ์ 2557 : 2)

คุณภาพชีวิตการทำงาน (Quality of Work Life) เป็นแนวคิดในการทำงานที่บอกว่า งานและชีวิตจะเกี่ยวข้องผสมผสานกันอย่างกลมกลืน โดยคำนึงถึงรูปแบบงานที่ทำให้ครูมีการทำงานที่ดีมีความรู้สึกพึงพอใจในการทำงาน มีการดำเนินชีวิตที่มีความสุข พร้อมทั้งมีการทำงานร่วมกันที่ก่อให้เกิดผลดีตามเป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้ ถ้าครูมีคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดี ก็จะส่งผลให้การดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ซึ่งในปัจจุบันพบว่า ครูส่วนใหญ่ต้องเผชิญปัญหาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานในหลายด้าน มีข้าราชการครูจำนวนมาก มีสภาพปัจจัยแวดล้อมที่ขาดแคลน เช่น ปัญหาด้านค่าตอบแทนที่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ภาระหนี้สินจำนวนมาก ปัญหาครอบครัวอันเนื่องมาจากเวลาทำงานมากเกินไปและไม่มีเวลาให้แก่คนในครอบครัว มีปัญหาด้านทัศนคติในการทำงาน ได้แก่ ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่ไม่มีความสุขกับการประกอบวิชาชีพ ครูหันไปดิ้นรนแสวงหาความสุขกับกระแสวัตถุนิยมที่ไหลท่วมสังคม และมีหนี้สินรุงรัง ครูประกอบอาชีพเสมือนอาชีพหาเช้ากินค่ำ การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จะทำให้ได้แนวทางในการสร้างความพึงพอใจในการทำงานของครู ได้แก่ การเพิ่มความสนใจในงานมากขึ้น การเพิ่มความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น และการเพิ่มผลงานในการผลิตให้สูงขึ้น (ชาญณรงค์ อินอิ้ว, 2556 : 113-122) ซึ่งจากปัญหาคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูพบว่าส่งผลกระทบต่อคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนของครูให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้น การมุ่งเน้นพัฒนาครูโดยเฉพาะครูประถมศึกษาจึงเป็นหัวใจสำคัญยิ่งของการพัฒนาการศึกษา เพราะโดยบทบาทและหน้าที่ของครูแล้ว ครูมีหน้าที่ในการพัฒนานักเรียน และเยาวชนทั้งร่างกายและจิตใจเพื่อให้เจริญเติบโตเป็นคนดี มีทักษะในการดำรงชีวิต และประกอบวิชาชีพที่มีประโยชน์ต่อประเทศชาติ ครูที่มีคุณภาพชีวิตในการทำงานดีจะช่วยพัฒนานักเรียนตามพื้นฐานให้เต็มศักยภาพ ให้การศึกษาเพื่อให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรู้จักตนเองอย่างถูกต้อง เป็นคนที่มีคุณภาพและใช้ชีวิตที่มีคุณภาพในที่สุด (วิจิต กิจชอบ 2553 : 1)

การบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ถือเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานเป็นระบบระเบียบ เพราะการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่องานด้านอื่น ๆ ขององค์กร ผู้บริหารที่ดีต้องเลือกการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อทำให้งานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การบริหารจัดการจำเป็นต้องใช้ศาสตร์ทุกแขนงวิชา เนื่องด้วยการทำงานด้านต่าง ๆ ไม่ใช่เพียงการดำเนินงานที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงคนเดียว แต่ยังต้องมีผู้ร่วมงานท่านอื่นด้วยที่มีส่วนทำให้งาน

นั้นประสบความสำเร็จ การบริหารจัดการภายในสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ 2557 : 12-24) ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยด้านการเกื้อหนุนต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนและชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารงานด้านงบประมาณต้องมุ่งเน้นความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการทำงาน สามารถตรวจสอบได้ โดยยึดหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสำเร็จและการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ให้สามารถจัดหาผลประโยชน์จากสินทรัพย์ของสถานศึกษา รวมทั้งหารายได้จากให้บริการมาบริหารเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน การบริหารงานด้านบุคคลสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญที่มุ่งพัฒนาและส่งเสริมให้สถานศึกษาปฏิบัติภารกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานศึกษา (สุภาพร สิงห์योग 2560 : 868) ส่วนในด้านการบริหารวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการทางวิชาการ ทำให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น ส่วนในด้านการบริหารทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบการบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐาน มุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ 2557 : 35-39)

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของ เจตนิพิฐ สุจิระกุล (2557 : 98-109) พบว่า การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกและมีอิทธิพลต่อระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอธิบายความแปรปรวนได้ถึงร้อยละ 68.00 ซึ่งการบริหารจัดการภายในสถานศึกษานั้นถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องใช้ทักษะความรู้ ความสามารถ และภาวะผู้นำในการบริหารจัดการ เพื่อช่วยส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตการทำงานของครูสูงมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน และคุณภาพโดยรวมของการศึกษาระดับชาติต่อไป

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการภายในสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู โดยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจากพื้นที่ที่ผู้วิจัยทำงานอยู่ในปัจจุบันคือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยผู้วิจัยเห็นว่าข้อมูลและผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงาน เพื่อให้ข้าราชการครูมีคุณภาพชีวิตการทำงานที่ดีขึ้น มีทัศนคติที่ดี มีความรักและ

ความผูกพันกับองค์กร และสามารถปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีอัตราการจ้างอยู่ในวิชาชีพยาวนานเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการพิจารณาประกอบการบริหารจัดการเพื่อวางแผนสร้างเสริมคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู ซึ่งมีผลโดยตรงต่อความสำเร็จขององค์กรในการดำเนินงานตามพันธกิจต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1
2. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา กับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1

สมมุติฐานการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1
2. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา กับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 2,299 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2562 จำนวน 350 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan 1970 : 607-610) โดยกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random Sampling)

2. ตัวแปร

2.1 การบริหารจัดการภายในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) ประกอบด้วย

2.1.1 การบริหารวิชาการ

- 2.1.2 การบริหารงบประมาณ
- 2.1.3 การบริหารงานบุคคล
- 2.1.4 การบริหารทั่วไป
- 2.2 คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู (Walton, 1973) ประกอบด้วย
 - 2.2.1 ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม
 - 2.2.2 ความปลอดภัยและสุขอนามัยในที่ทำงาน
 - 2.2.3 โอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล
 - 2.2.4 ความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน
 - 2.2.5 การบูรณาการทางสังคม
 - 2.2.6 การมีธรรมนุญในองค์กร
 - 2.2.7 ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว
 - 2.2.8 ลักษณะงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการภายในสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารจัดการภายในสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารทั่วไป เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามรูปแบบของ Likert's Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ใช้สอบถามความคิดเห็นของครูผู้สอน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู ประกอบด้วย คุณลักษณะ 8 ด้าน ได้แก่ 1) ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม 2) ความปลอดภัยและสุขอนามัยในที่ทำงาน 3) โอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล 4) ความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน 5) การบูรณาการทางสังคม 6) การมีธรรมนุญในองค์กร 7) ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว 8) ลักษณะงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ตามแนวคิดของ Walton เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามรูปแบบของ Likert's Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ใช้สอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู และการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา จากหนังสือ วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและสร้างเครื่องมือในการวิจัย

4.2 สร้างกรอบแนวคิดเบื้องต้นในการวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู และการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา

4.3 จัดทำร่างแบบสอบถามในการวิจัย) ประกอบด้วย 3 ตอน คือ **ตอนที่ 1** ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ **ตอนที่ 2** แบบสอบถามการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารจัดการภายในสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารทั่วไป ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด **ตอนที่ 3** แบบสอบถามคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู ประกอบด้วย คุณลักษณะ 8 ด้าน ได้แก่ 1) ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม 2) ความปลอดภัยและสุขอนามัยในที่ทำงาน 3) โอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล 4) ความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน 5) การบูรณาการทางสังคม 6) การมีธรรมนุญในองค์กร 7) ความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว 8) ลักษณะงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ตามแนวคิดของ Walton เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามรูปแบบของ Likert's Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4.4 หาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้องการใช้ภาษา ความเหมาะสมของข้อความ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบความสอดคล้องของข้อความกับคุณลักษณะที่ต้องการตรวจสอบ พบว่าแบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .99

5. การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง แล้วให้ส่งแบบสอบถามคืนภายใน 1-2 สัปดาห์ กรณีไม่ได้รับคืนเมื่อครบกำหนด ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานกับกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล ได้แบบสอบถามคืนทุกฉบับ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ซึ่งมีความถูกต้องสมบูรณ์ทุกฉบับ แล้ววิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

6.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

6.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ที่มีต่อการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.3 วิเคราะห์ความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 ที่มีต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา กับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์

ผลการวิจัย

1. การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่า มีด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารทั่วไป

2. คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง พิจารณาแต่ละด้าน พบว่า มีด้านที่มีคุณภาพชีวิตการทำงานในระดับมากจำนวน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยในที่ทำงาน ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน ด้านการบูรณาการทางสังคม ด้านการมีธรรมนุญในองค์กร และด้านลักษณะงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ส่วนด้านที่มีคุณภาพชีวิตการทำงานในระดับปานกลางจำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม และด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว

3. การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาโดยรวม มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ กับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโดยรวมในระดับต่ำ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกสูงสุด คือ การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาด้านการบริหารวิชาการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง กับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 รองลงมาคือ ด้านการบริหารทั่วไปไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง กับลักษณะงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

อภิปรายผล

1. การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีการปฏิบัติมากไปหาน้อย

ดังนี้ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป และการบริหารงบประมาณ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 มีการบริหารจัดการภายในอย่างเป็นระบบ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 โดยผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความพร้อมในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาทั้ง 4 ด้าน มีการทำงานอย่างมีระบบ มีผู้ดูแลรับผิดชอบในแต่ละด้านอย่างชัดเจน ตลอดจนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานและสามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ (2555) ที่ทำการศึกษากาการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า การบริหารสถานศึกษา ในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเอกภาพในด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีอิสระในการกำหนดความต้องการและดำเนินการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บริหารบุคคลและบริหารทั่วไป โดยมีมาตรฐานและดัชนีชี้วัดคุณภาพสามารถประเมินและตรวจสอบได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร สิงห์ยอง (2560) ที่ทำการศึกษากาการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน โดยพบว่าครูมีระดับความพึงพอใจในการบริหารงานโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป

2. คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมมีคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีคุณภาพชีวิตการทำงานมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านลักษณะงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ด้านการบูรณาการทางสังคม ด้านความมั่นคงและความก้าวหน้าในงาน ด้านการมีธรรมนุญในองค์กร ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล ด้านความปลอดภัยและสุขอนามัยในที่ทำงาน ด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว และด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้าราชการครูส่วนใหญ่อยู่ในวัยที่เป็นกำลังหลักของครอบครัวและกำลังเริ่มสร้างฐานะ ความมั่นคงให้กับชีวิต จึงทำให้มีค่าใช้จ่ายที่ค่อนข้างสูง ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีค่าครองชีพที่สูงขึ้น โดยสะท้อนจากผลการวิจัยครั้งนี้ที่พบว่าด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรมนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย จึงทำให้ค่าตอบแทนที่เป็นเงินเดือน โบนัส และสวัสดิการต่าง ๆ ที่ครูได้รับตามข้อกำหนดของกฎหมายไม่พอเพียงต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ทำให้ข้าราชการครูบางส่วนต้องทำงานพิเศษเพิ่ม ส่งผลให้เวลาพักผ่อนไม่เพียงพอและกระทบต่อการทำงานประจำของตนเองในที่สุด ค่าตอบแทนในการปฏิบัติงานทั้งในส่วนเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่น ๆ จึงถือเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการปฏิบัติงานในองค์กร โดยข้าราชการครูต้องการค่าตอบแทน ในอัตราที่สมเหตุผล เป็นธรรม และคุ้มกับค่าแรงที่ทำงาน รวมทั้งสวัสดิการขององค์กรทั้งส่วนของตัวเองและครอบครัว นอกจากนี้ความก้าวหน้าในวิชาชีพยังเป็น สิ่งที่ข้าราชการครูพิจารณาตัดสินใจในการปฏิบัติงานเพื่อคงอยู่ในองค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยฉัตร มั่นจิตร (2559) ที่ทำการศึกษากาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่พบว่า

คุณภาพชีวิตการทำงานของครู ด้านค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรม อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากภาระงานที่มีปริมาณมากทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาไม่สมดุลกับค่าตอบแทนที่ได้ ทำให้ข้าราชการครูรู้สึกว่าการทำงานมีมากกว่าเวลาส่วนตัวที่ต้องให้กับครอบครัวและสังคมรอบข้าง ทำให้ข้าราชการครูบางส่วนต้องทำงานพิเศษเพิ่ม ส่งผลให้ข้าราชการครูพักผ่อนไม่เพียงพอและกระทบต่อปัญหาสุขภาพ

3. การบริหารจัดการภายในสถานศึกษา กับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับต่ำที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยทั้ง 4 ด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโดยรวมในระดับต่ำ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความสัมพันธ์กันเชิงบวกสูงสุด คือ การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาด้านการบริหารวิชาการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง กับคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการบริหารวิชาการ เป็นภารกิจสำคัญที่สุดของการบริหารจัดการสถานศึกษา ในการพิจารณาประเด็นการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนนำไปสู่การปฏิบัติของครู โดยครูมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียนการสอนของตนเองให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งส่งผลโดยตรงกับโอกาสในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคคล กล่าวคือหากมีการปฏิบัติมากยิ่งขึ้นเท่าใดก็จะส่งผลให้ขีดความสามารถของครูเพิ่มขึ้นมากเท่านั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557) ซึ่งศึกษานโยบายการศึกษาของประเทศฟินแลนด์ พบว่า การจัดการเรียนการสอนหรือการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติเป็นหน้าที่ของครูโดยครูมีอิสระในการเลือกหนังสือเรียน หลักสูตรที่จะสอนรวมถึงหลักการในการประเมินให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร โดยมีฝ่ายวิชาการเป็นผู้กำกับดูแล ซึ่งการให้อิสระแก่ครูในการปฏิบัติงานทำให้เกิดทักษะ และเพิ่มขีดความสามารถของครูขึ้นไปอีก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการส่งเสริมระบบสวัสดิการให้เป็นไปอย่างยุติธรรมและเหมาะสมกับสภาพการทำงาน of ครู

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตส่วนตัว มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการทบทวนการมอบหมายงานให้เหมาะสม ตลอดทั้งให้ครูมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ภาระงานของหน่วยงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมระบบสวัสดิการให้เป็นไปอย่างยุติธรรมและเหมาะสมกับสภาพการทำงาน of ครู

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานระหว่างข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเขตอื่น ๆ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่เป็นภาพรวมมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: บริษัท พรินทกราฟฟิค จำกัด.
- เจตนิพัทธ์ สุจิระกุล. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารบริหารการศึกษา มคอ. 11(20), 98-109.
- ชาญณรงค์ อินอิว. (2556). รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร. 15(พิเศษ), 113-122.
- ปิยฉัตร มั่นจิตร. (2559). คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู กลุ่มโรงเรียนเกาะจันทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เพ็ญศรี เวชประพันธ์. (2557). คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสงขลา (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วิจิต กิจชอบ. (2553). คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา อำเภอทับปุดจังหวัดพังงา (ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). นโยบายการศึกษา. กรุงเทพฯ : ลาดพร้าว.
- สุภาพร สิงห์ยอง. (2560). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Cappelli, P. (2008). *Talent Management for the Twenty-First Century*. Harvard Business Review. (March).
- Dessler, G. (2004). *A framework for human resource management*. (3rd ed.). New Jersey : Pearson Prentice-Hall.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607-610.
- Snyderman, B.B. (2020). *The Motivation to work*. New York: Wiley.
- Walton, R.E. (1973). Quality of Working Life: What is it?. *Sloan Management Review*. 4(7), 1-45.

บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นต่อการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหาร
ส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภothungsong จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปราณี ชูแก้ว และรัฐบุรุษ คัมภีร์พัย
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ

THE ROLE OF LOCAL ADMINISTRATORS EFFECTING TO COMMUNITY
DEVELOPMENT IN THE AREA OF NAPHO SUBDISTRICT
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, THUNG SONG DISTRICT, NAKHON SI
THAMMARAT PROVINCE

Pranee Chookeaw and Ratthaburut Khumsap

School of Public Administration, Suvarnabhumi Institute of Technology, Thailand

E-mail: ratthaburut2503@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล นาโพธิ์ อำเภothungsong จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล นาโพธิ์ อำเภothungsong จังหวัดนครศรีธรรมราช และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของบทบาทผู้บริหารท้องถิ่นกับการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภothungsong จังหวัดนครศรีธรรมราช การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่เขตการปกครองขององค์การบริหาร ส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภothungsong จังหวัดนครศรีธรรมราช จาก 5 หมู่บ้าน จำนวน 6,326 คน คน คำนวณขนาด กลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการของ ทาโร่ ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น จำนวน 376 คน ใช้วิธีการสุ่ม ตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเชิงสำรวจ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มากที่สุด จำนวน 225 คน คิดเป็น ร้อยละ 59.8 รองลงมา เป็นเพศหญิง จำนวน 151 คน คิดเป็น ร้อยละ 40.2 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 26-40 ปี มากที่สุด จำนวน 148 คน คิดเป็น ร้อย ละ 39.4 การศึกษาในระดับ ปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 มีอาชีพเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างบริษัทเอกชน มากที่สุด จำนวน 86 คน คิดเป็น ร้อยละ 22.9 และมีระดับรายได้ระหว่าง 15,001- 25,000 บาท มากที่สุด จำนวน 150 คน คิดเป็น ร้อยละ 39.9
2. ระดับการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภothungsong จังหวัด นครศรีธรรมราช ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

ทุกด้าน ปัจจัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน รองลงมา ได้แก่ ด้านการเสริมพลังประชาชน ด้านสังคมและวัฒนธรรม และ ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ

3. ระดับบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นต่อการพัฒนาชุมชนพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน ด้านการเสนอแผนงานหรือโครงการเพื่อขอความช่วยเหลือ ด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน และด้านการแก้ไขปัญหาในชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากตามลำดับ

4. บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับการการพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดนครราชสีมา ในระดับสูงมาก ($r_{xy} = .992^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับตามระดับความสัมพันธ์ของบทบาท ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน รองลงมา ด้านการแก้ไขปัญหาชุมชน ด้านการเสนอแผนงานหรือโครงการเพื่อขอความช่วยเหลือ และด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี ตามลำดับ และเรียงลำดับตามระดับความสัมพันธ์ของการพัฒนาชุมชนได้ ดังนี้ คือ ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม รองลงมา ด้านการเสริมพลังประชาชน ด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตามลำดับ

คำสำคัญ: บทบาทผู้นำ ผู้บริหารท้องถิ่น การพัฒนาชุมชน

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the community development in the area of Napho Subdistrict Administrative Organization, Thung Song district, Nakhon Si Thammarat province, 2) study roles of local administrators in the area of Napho Subdistrict Administrative Organization, Thung Song district, Nakhon Si Thammarat province, and 3) study the relationship of roles of local administrators and the community development in the area of Napho Subdistrict Administrative Organization, Thung Song district, Nakhon Si Thammarat province. This study was a quantitative research with the population of people who lived in 5 villages, 6,326 persons in the area of Napho Subdistrict Administrative Organization, Thung Song district, Nakhon Si Thammarat province. The sample size was obtained by Taro Yamane's formula. The sample were 376 respondents and were selected by accidental sampling. The tool for data collecting was a questionnaire by surveying. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson product moment correlation coefficient.

The research findings were as follows:

1. The personal data of the respondents revealed that the most were males 225 persons or 59.8 %, followed by females 151 persons or 40.2 %, age between 26-40 years old 148 persons or 39.4 %, education level for bachelor degree 190 persons or 50.5 %, personnel or employees of private sector 86 persons or 22.9 %, income between 15,001-25,000 baht 150 persons or 39.9 %.
2. The level of community development in the area of Napho Subdistrict Administrative Organization, Thung Song district, Nakhon Si Thammarat province, were, overall and all aspects at a high level. Considering each aspect individually revealed that the highest mean of aspect was infrastructure, followed by public empowerment, society and culture, and health and environment, respectively.
3. The level of local administrators' roles in the area of Napho Subdistrict Administrative Organization, Thung Song district, Nakhon Si Thammarat province, were, overall at a high level. Considering each aspect individually revealed that the highest mean was the aspect of custom at a highest level, followed by 4 aspects were at a high level such as the promotion of public participation, program or project proposal to be helped, leadership in the community development, and community problem solving, respectively.
4. The relationship of local administrators' roles and the community development in the area of Napho Subdistrict Administrative Organization, Thung Song district, Nakhon Si Thammarat province, were, overall had a very high correlation ($r_{xy} = .992^{**}$) at a statistical significance level of .01. Ranking from the high to low of roles was the aspect of leadership in the community development, followed by community problem solving, program or project proposal to be helped, and custom, respectively. While ranking the level of relationship of community development was health and environment, public empowerment, society and culture, and infrastructure.

Keywords: Leadership Roles, Local Administrators, Community Development

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดนครศรีธรรมราชได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ไว้ว่า “ในปี พ.ศ. 2564 องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์เป็นองค์กรหลักในการพัฒนาตำบลนาโพธิ์ให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุกด้าน ด้วยการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล” มีพันธกิจการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ในการปรับปรุงและพัฒนาระบบโครงสร้าง

พื้นฐาน ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการจัดระเบียบสังคม การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัย ส่งเสริมการลงทุน และการท่องเที่ยว ส่งเสริมและพัฒนากิจการบริการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนองค์กรและบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล เป็นบทบาทหน้าที่สำคัญผู้นำท้องถิ่นตามหน้าที่ ๆ การพัฒนาท้องถิ่นมีความสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ ฉะนั้น ในการพัฒนาชุมชนจึงพยายามที่จะพัฒนาในด้านต่าง ๆ ไปพร้อมกันในทุก ๆ ด้านให้เกิดความสัมพันธซึ่งกันและกัน เพราะทุกภาคส่วนการพัฒนาจะมีส่วนร่วมช่วยสนับสนุน ซึ่งกันและกันอย่างมาก กล่าวคือหากให้การพัฒนาด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียว โดยละทิ้งหรือไม่ให้ความสำคัญแก่ด้านอื่นอย่างเท่าเทียมกันแล้วด้านที่ได้รับการพัฒนานั้นจะไม่ประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริง เพราะมีด้านที่ไม่ได้รับการพัฒนาจะกลายเป็นปัญหาที่แฝงอยู่ ด้วยเหตุนี้การพัฒนาชุมชนจึงต้องพัฒนาทั้งคนและวัตถุไปพร้อม ๆ กัน จึงจะทำให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น อีกประการหนึ่งจะทำให้ประชาชนเหล่านี้สามารถลดการพึ่งพิงสถาบันรัฐและองค์กรต่าง ๆ เกิดความมั่นคง ตลอดจนสามารถใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นหรือในชุมชนได้อย่างคุ้มค่า ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการของสมาชิกในด้าน ต่าง ๆ (วิศรา แซ่ควั, 2556: 1-2) ความสำคัญที่ว่าประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่สามารถตอบสนอง ปัญหาของคนท้องถิ่นได้ตรงเป้าหมายมากกว่าการแก้ปัญหาของท้องถิ่นโดยหน่วยงานจากรัฐบาลส่วนกลางอนึ่งในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นบุคคลที่มีความสำคัญในองค์การ คือ ผู้บริหารท้องถิ่นหรือนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้นำขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการบริหารการจัดการงานต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน หากผู้บริหารท้องถิ่นมีความสามารถในการบริหารจัดการ ก็ย่อมส่งผลทำให้การทำงานบรรลุผล ในทางกลับกันหากผู้บริหารท้องถิ่นไม่มีประสิทธิภาพในการทำงาน ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อความเดือดร้อนของประชาชน และส่งผลต่อด้านอื่นๆ โดยทางอ้อมไปด้วย ดังนั้นการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับความสามารถหรือศักยภาพของผู้บริหารท้องถิ่นว่าผู้บริหารท้องถิ่นมีศักยภาพมากน้อยเพียงใด (ชัชชัยรัฐ กี่สุน, 2557:2)

การที่จะทำให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดความสนใจ เข้าใจและมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นของตนเองได้ ก็จะต้องมีผู้นำหรือผู้ชักจูงให้เข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งได้แก่ ผู้นำชุมชน เพราะเป็นบุคคลที่เป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่นหรือเป็นจุดเริ่มของการเปลี่ยนแปลงที่บุคคลอื่น ๆ ในท้องถิ่นส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะคล้อยตามหรือปฏิบัติตาม ทั้งยังเป็นผู้มีอิทธิพลสามารถชักจูงหรือชักนำบุคคลอื่นให้ปฏิบัติตามหรือทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้นำชุมชนเป็นผู้มีส่วนสำคัญต่อการดำเนินงานการปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล และมีส่วนในการที่จะส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนหันมาให้ความสนใจและให้ความสำคัญ รวมทั้งชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองระดับท้องถิ่น ทั้งยังสามารถขยายออกไปเรื่อย ๆ จนถึงระดับ ประเทศ ดังนั้นผู้นำที่มาจากทางเลือกตั้งหรือการแต่งตั้ง จึงมีประโยชน์ตั้งแต่การกระตุ้นความสนใจในเรื่องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองรวมถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน การที่ผู้นำชุมชนเหล่านั้นมาจากการเลือกตั้งเสนอนโยบายให้ประชาชนได้ทราบ ได้คิด ถกเถียงและตัดสินใจเลือกก็ย่อมส่งผลให้

ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น ซึ่งนับได้ว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นหัวใจสำคัญของระบอบประชาธิปไตยและยังเป็นเครื่องบ่งชี้ ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของระบอบประชาธิปไตยอีกด้วย (ชรินทร์ มิ่งขวัญ, 2556: 2)

ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม และแนวทางการพัฒนาชุมชนเป็นระบอบการเสริมสร้างผู้นำที่เป็นตัวแทนที่แท้จริงของประชาชน ผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้นำชุมชนเหล่านี้สามารถแบ่งเบาภาระของรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถือได้ว่าผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้นำชุมชนเป็นสัญลักษณ์ของความร่วมมือระหว่างรัฐและชุมชน เป็นตัวประสานช่องว่างระหว่างรัฐกับประชาชน ทำให้ภาครัฐได้ทราบถึงปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ด้วยเหตุนี้บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้นำชุมชนในการพัฒนาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาของชุมชนและคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาถึงบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล นาโพธิ์ อำเภอร่องสำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งนี้ เพื่อนำผลการศึกษามาใช้ในการพัฒนาส่งเสริม และสนับสนุนบทบาทผู้นำชุมชนให้มีศักยภาพในการบริหารจัดการและการพัฒนาท้องถิ่นได้มากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอร่องสำ จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอร่องสำ จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารท้องถิ่นกับการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอร่องสำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมติฐานการวิจัย

1. การพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอร่องสำ จังหวัดนครศรีธรรมราชในภาพรวม อยู่ในระดับมาก
2. บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอร่องสำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. บทบาทผู้บริหารท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอร่องสำ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร ผู้วิจัยเลือกใช้ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมาจำนวน 6,326 คน จาก 5 หมู่บ้านเป็นประชากรในการวิจัย (องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์, 2561)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมาประกอบด้วย จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน 2) ด้านแก้ไขปัญหาชุมชน 3) ด้านเสนอแผนงานหรือโครงการเพื่อขอรับความช่วยเหลือ 4) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และ 5) ด้านส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 2) ด้านสังคมและวัฒนธรรม 3) ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม 4) การเสริมสร้างพลังประชาชน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการศึกษาดังแต่ มิถุนายน ถึง กันยายน 2562

4. ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยใช้พื้นที่ในการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา เป็นพื้นที่ในการวิจัย

ประโยชน์ของการวิจัย

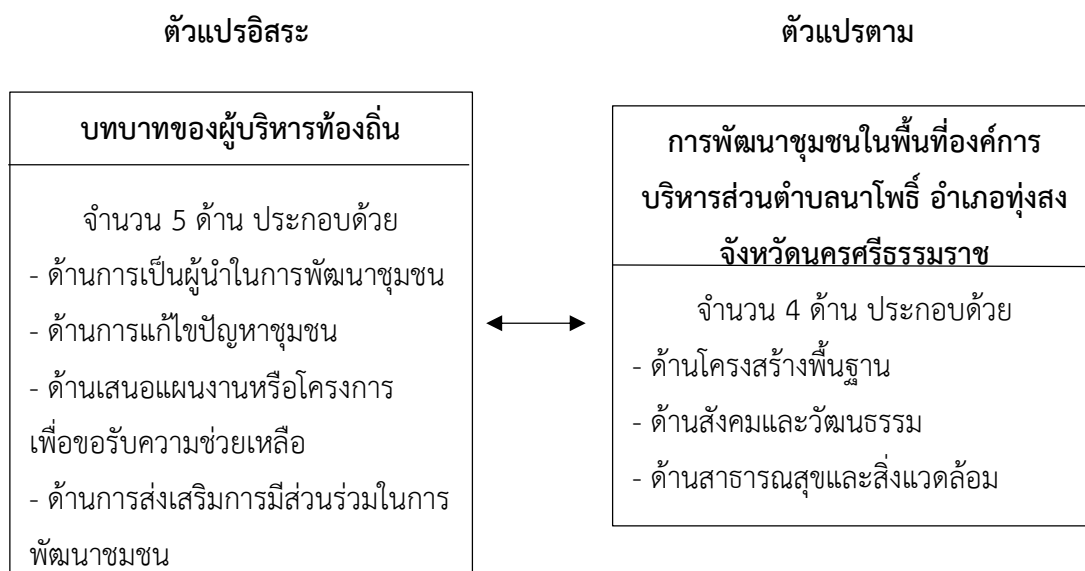
1. ทำให้ทราบระดับบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นต่อการพัฒนาชุมชนเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา

2. สามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดเป็นแนวทางในการวางแผนสร้างเสริมบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อื่นๆ ต่อไปในอนาคตได้

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษา แนวคิดทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นต่อการพัฒนาชุมชน โดยได้นำแนวคิดของวิศิษฐ์ พูลศิริวิทย์ (2560) มาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ในครั้งนี้ ได้แก่ บทบาทด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน ด้านการแก้ไขปัญหาชุมชน ด้านเสนอแผนงานหรือโครงการเพื่อขอรับความช่วยเหลือ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และด้านส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี และนำแนวคิดหลักการพัฒนาชุมชนของวิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2552) มาใช้เป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ด้านการเสริมสร้างพลังประชาชน และนำอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอำนาจ

หน้าที่เพิ่มเติมในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาเป็นตัวแปรในการศึกษา ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคมและวัฒนธรรม ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม โดยนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ ได้ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ประชากรเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 6,326 คน จำทั้งหมด 5 หมู่บ้าน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์

เขตการปกครอง		จำนวนประชากร
1	หมู่ที่ 1 หนองเลน	1,605
2	หมู่ที่ 2 เกาะปราง	663
3	หมู่ที่ 3 หนองแร้ง	1,028
4	หมู่ที่ 4 เกาะยวน	1,665
5	หมู่ที่ 5 บนครวน	1,365
รวม		6,326

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์, 2561.

2. กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางสง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 6,326 คน นำมากำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1967 อ้างถึงใน ชีระวุฒิ เอกะกุล, 2545: 5) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% (ร้อยละ 95) และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อน (Errors) ไม่เกิน 5% (ร้อยละ 5) หรือยอมรับได้ที่ .05 ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นจำนวน 376 คน

ต่อมาผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็นแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เป็นแบบสัดส่วนแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มตามพื้นที่การปกครอง จากนั้นคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของจำนวนประชากร ให้ได้กลุ่มตัวอย่างครบตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้น จึงได้จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ตามสัดส่วนประชากรในเขตพื้นที่การปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์

	เขตการปกครอง	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	หมู่ที่ 1 หนองเลน	1,605	95
2	หมู่ที่ 2 เกาะปราง	663	39
3	หมู่ที่ 3 หนองแร้ง	1,028	61
4	หมู่ที่ 4 เกาะยวน	1,665	99
5	หมู่ที่ 5 บนครวน	1,365	81
	รวม	6,326	376

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ (2561)

เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างครบตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้จำนวนครบถ้วนสมบูรณ์ต่อไป

เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางสง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ รวมจำนวน 5 ข้อ ลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended Question) เป็นแบบเลือกตอบตามรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 5 ด้าน จำนวน 18 ข้อ ลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended Question) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามหลักของลิเคิร์ท (Likert Scale's) โดยแต่ละข้อคำถามมีคำถามให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วย 4 ด้าน จำนวน 23 ข้อ ลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (Close-Ended Question) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามหลักของลิเคิร์ท (Likert Scale's) โดยแต่ละข้อคำถามมีคำถามให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา ลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended Questions)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามจำนวน 376 ชุด จากผู้ตอบแบบสอบถามคืนมาแล้วครบถ้วน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) ผู้วิจัยใช้วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์ระดับบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นและระดับการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมาโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาช (Cronbach, 1990) และ 2) การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) โดยใช้สูตรการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of Objective Congruency)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นกับการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้สถิติอนุมาณ ด้วยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) โดยการใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์

สัน (Pearson's Correlation Coefficient) ซึ่งกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งกำหนดระดับความสัมพันธ์ตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2555)

1) ถ้าค่า r เป็นบวก และเข้าใกล้ 1 หมายถึง ตัวแปร X และ Y มีความสัมพันธ์กันมากในเชิงเส้น และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้าตัวแปรหนึ่งเพิ่มขึ้นอีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าเพิ่มขึ้นด้วย หรือถ้าตัวแปรหนึ่งลดลงตัวแปรหนึ่งจะมีค่าลดลงด้วย

2) ถ้า r เป็นลบ หรือมีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันมากแต่ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้าตัวแปรหนึ่งเพิ่มขึ้น อีกตัวแปรหนึ่งจะลดลง หรือถ้าตัวแปรหนึ่งลดลงอีกตัวแปรหนึ่งจะมีค่าเพิ่มขึ้น

3) ถ้า r มีค่าใกล้ศูนย์ แสดงว่า X กับ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

4) ถ้า $r = 0$ แสดงว่า X กับ Y ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

เกณฑ์ในการพิจารณาความสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2555)

0.81 ถึง 1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
0.61 ถึง 0.80	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
0.41 ถึง 0.60	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
0.21 ถึง 0.40	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
0.01 ถึง 0.20	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

และสามารถแสดงในรูปร้อยละของการอธิบายความสัมพันธ์โดยการยกกำลังสองของค่าคะแนน r_{xy}

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มากที่สุด จำนวน 225 คน คิดเป็น ร้อยละ 59.8 รองลงมา เป็นเพศหญิง จำนวน 151 คน คิดเป็น ร้อยละ 40.2 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง 26-40 ปี มากที่สุด จำนวน 148 คน คิดเป็น ร้อยละ 39.4 การศึกษาในระดับปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 50.5 มีอาชีพเป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน มากที่สุด จำนวน 86 คน คิดเป็น ร้อยละ 22.9 และมีระดับรายได้ระหว่าง 15,001-25,000 บาท มากที่สุด จำนวน 150 คน คิดเป็น ร้อยละ 39.9

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางสง จังหวัดนครราชสีมา การศึกษาระดับการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางสง จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม พบว่า การพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางสง จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.68$, S.D. = .38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = .39) รองลงมา ได้แก่ ด้านการเสริมพลังประชาชน ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = .43) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้าน

สังคมและวัฒนธรรม ($\bar{x} = 3.62$, S.D. = .44) และด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 3.62$, S.D. = .42) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ระดับระดับบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา การศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นต่อการพัฒนาชุมชนพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม พบว่า บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นต่อการพัฒนาชุมชนพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.99$, S.D. = .28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.25$ S.D. = .28) รองลงมา ได้แก่ ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = .38) ด้านการเสนอแผนงานหรือโครงการเพื่อขอรับความช่วยเหลือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$, S.D.= .33) รองลงมา ด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = .39) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการแก้ไขปัญหาในชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = .36) ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นกับการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา นำเสนอโดย ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ในภาพรวม พบว่า บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมาในระดับสูงมาก ($r_{xy} = .992^{**}$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า บทบาทของผู้บริหารในภาพรวม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับการพัฒนาชุมชน โดยเรียงตามระดับบทบาทที่มีผลต่อความสัมพันธ์ได้ดังนี้ คือ ด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน ($r_{xy} = .756^{**}$) รองลงมา ด้านการแก้ไขปัญหาชุมชน ($r_{xy} = .758^{**}$) รองลงมา ด้านการเสนอแผนงานหรือโครงการเพื่อขอความช่วยเหลือ ($r_{xy} = .740^{**}$) รองลงมา ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี ($r_{xy} = .714^{**}$) ตามลำดับ โดยทุกด้านมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนอกจากนี้ยังพบว่า บทบาทของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชน โดยเรียงลำดับของการพัฒนาชุมชนได้ ดังนี้ คือ ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ($r_{xy} = .881^{**}$) รองลงมาด้านการเสริมพลังประชาชน ($r_{xy} = .855^{**}$) รองลงมา ด้านสังคมและวัฒนธรรม ($r_{xy} = .849^{**}$) และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($r_{xy} = .770^{**}$) ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมากไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

การศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นต่อการพัฒนาชุมชนพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม พบว่า บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นต่อการพัฒนาชุมชนพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย ของชัชชัยรัฐ กี่สุน (2556) พระสุธา หอทอง (2556) พิไลพร คงเกิด (2556) สายหยุด

มังกะโรทัย (2559) และ วิเชียร มุลตะกร (2560) ที่พบว่าบทบาทของผู้บริหารตามธรรมชาติของประชาชนส่วนใหญ่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารท้องถิ่นในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ มีบทบาทในการพัฒนาตามการรับรู้ของประชาชน ด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชุมชน ด้านการเสนอแผนงานหรือโครงการเพื่อขอรับความช่วยเหลือ ด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน และด้านการแก้ไขปัญหาในชุมชนส่วนใหญ่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียมและประเพณีมากที่สุดในการชักชวนและกระตุ้นให้คนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน มีบทบาทในการเผยแพร่ความคิดเกี่ยวกับ ความสำคัญของขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม สร้างความสามัคคี ชักชวนและกระตุ้นให้คนในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชน และได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นในชุมชน

การศึกษาระดับการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม พบว่า การพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน รองลงมา ได้แก่ ด้านการเสริมพลังประชาชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสังคมและ และ ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสายหยุด มังกะโรทัย (2559) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระดับการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ได้จัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะต่างๆ มีการวางระบบการรักษาความปลอดภัย การบรรเทาสาธารณภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อยที่ดี มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและใช้สำหรับการเกษตร ชุมชนมีไฟฟ้าและการบำรุงรักษาไฟฟ้าหรือแสงสว่างอย่างทั่วถึง ให้ความสำคัญกับการวางผังเมืองที่ดี มีการส่งเสริมอาชีพหรือกลุ่มอาชีพของประชาชนในชุมชน และชุมชนมีถนนหนทางและช่องทาง การขนส่งต่างๆในสภาพที่ดี เป็นต้น

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นกับการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวม พบว่า บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมาในระดับสูงมาก ($r_{xy} = .992^{**}$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า บทบาทของผู้บริหารในภาพรวม มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับการพัฒนาชุมชน โดยเรียงตามระดับบทบาทที่มีผลต่อความสัมพันธ์ได้ดังนี้ คือ ด้านการเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน ($r_{xy} = .756^{**}$) รองลงมา ด้านการแก้ไขปัญหาชุมชน ($r_{xy} = .758^{**}$) ด้านการเสนอแผนงานหรือโครงการเพื่อขอความช่วยเหลือ ($r_{xy} = .740^{**}$) และด้านการส่งเสริมขนบธรรมเนียมประเพณี ($r_{xy} = .714^{**}$) ตามลำดับ โดยทุกด้านมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนอกจากนี้ยังพบว่า บทบาทของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชน โดยเรียงลำดับของการพัฒนาชุมชนได้ ดังนี้ คือ ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ($r_{xy} = .881^{**}$)

รองลงมา ด้านการเสริมพลังประชาชน ($r_{xy} = .855^{**}$) ด้านสังคมและวัฒนธรรม ($r_{xy} = .849^{**}$) และด้านโครงสร้างพื้นฐาน ($r_{xy} = .770^{**}$) ตามลำดับ โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมากไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งจากผลการศึกษานี้สามารถสรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นทุกด้านมีความสัมพันธ์กันกับการพัฒนาชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ทุกด้านไปในทิศทางเดียวกันในระดับสูงมาก กล่าวคือ เมื่อบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นทุกด้านเพิ่มมากขึ้น จะส่งผลให้การพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ในทุกด้านเพิ่มขึ้นตามไปด้วย แต่ถ้าหากบทบาทของผู้บริหารท้องถิ่นทุกด้านลดลง จะส่งผลทำให้การพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ลดลงตามไปด้วยเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1) สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประกอบการรักษาและพัฒนาปรับปรุงบทบาทการพัฒนาชุมชน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงตามการรับรู้ของประชาชนและตอบสนองต่อความต้องการพัฒนาของประชาชนในชุมชนได้

2) องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมให้มากยิ่งขึ้น โดยจัดให้มีโครงการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมภายในชุมชน และการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่มีความเหมาะสมเพิ่มมากยิ่งขึ้น

3) ผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้นำให้ความสำคัญกับบทบาทในการเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชนและบทบาทในการแก้ไขปัญหาชุมชนมากที่สุด โดยเฉพาะการค้นหาสาเหตุที่มาของปัญหาเพื่อที่จะได้แก้ไขปัญหาให้ถูกต้อง และการริเริ่มโครงการใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1) ควรทำการศึกษารวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพจากผู้นำท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนจากภาคประชาชนและเก็บรวบรวมจากคณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอร่องไหม จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้การศึกษามีความครอบคลุมกับทุกประเด็นที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารและการพัฒนาชุมชนเพิ่มมากยิ่งขึ้น

2) สามารถนำไปต่อยอดด้วยการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารและการพัฒนาชุมชนกับแนวคิดทฤษฎีอื่นๆ เช่น ภาวะผู้นำรูปแบบต่างๆ ของผู้บริหาร การพัฒนาวิสาหกิจหรือกลุ่มอาชีพในชุมชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน การจัดการความรู้ร่วมกันในชุมชนหรือองค์การ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชปัญญา. (2546). *การใช้ SPSS for windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วานิชปัญญา. (2555). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- ชรินทร์ มิ่งขวัญ. (2556). *การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล* ตำบลวัง อําเภอนาทม จังหวัดนครศรีธรรมราช (การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาตรี วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ชัยชัยรัฐ กี่สุน. (2557). *บทบาทของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลท่าวังที่มีต่อการพัฒนาชุมชน ในตำบลท่าวัง อําเภอนาทม จังหวัดนครศรีธรรมราช* (การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาตรี วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ธีรฤทธิ เอกะกุล. (2546). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- พระสุทธา หอทอง. (2556). *บทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริงของผู้นำชุมชนในการพัฒนาชุมชน อําเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี* (วิทยานิพนธ์ส่วนหนึ่งของการศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา โครงการบัณฑิตศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พิไลพร คงเกิด. (2556). *บทบาทของผู้นำชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาแก้ว อําเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช* (การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาตรี วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2552). *การบริหารจัดการตามแนวทางคุณธรรมและแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ : โฟร์เพช.
- วิเชียร มุลตะกร. (2560). *ทัศนคติของประชาชนต่อบทบาทการพัฒนาท้องถิ่นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน อําเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม* (งานวิจัยส่วนหนึ่งของการศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิศิษฐ์ พูลศิริวิทย์. (2560). *บทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลดอนกระเบื้อง อําเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี* (การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐ เอกชนและประชาสังคม). สมุทรปราการ: สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ.
- สายหยุด มังกะโรทัย. (2559). *บทบาทของผู้นำท้องถิ่นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจของหมู่บ้านท่าพะเนียด ตำบลแก่งเสี้ยน จังหวัดกาญจนบุรี* (การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรปริญญาตรี วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐ). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม.
- องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์. (2561). *แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2560 – 2562) เพิ่มเติม ฉบับที่ 3*. สืบค้นจาก: <http://www.abtnapho.go.th/>, สืบค้นเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2562.

บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการท่าอากาศยาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

ปวีณา จันทะวัน และ อติสร ศรีเมืองบุญ

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพิจัยบัณฑิต

ROLES OF JOB DEVELOPMENT OF SCHOOL ADMINISTRATORS AIRPORT EDUCATION

QUALITY GROUP UNDER THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATION

SERVICE AREA LOEI, AREA 1

Paweena Chanthawan and Adisorn Srimuangboon

Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Pitchayabundit College, Thailand.

E-mail: 8kartoon@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษา และ 2) เปรียบเทียบบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการท่าอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่าง t-test และ F-test (One way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหาร กลุ่มคุณภาพการศึกษาการท่าอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับด้านที่มีการปฏิบัติจากสูงไปต่ำ ดังนี้คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการท่าอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการส่งเสริมบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหาร กลุ่มคุณภาพการศึกษาการท่าอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหารควรจัดให้มีการเตรียมพัสดุสำหรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอ ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือ และส่งเสริมกิจกรรมชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ : การพัฒนางาน ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

Abstract

This research the objective of the study was studied and compared Individual of leadership on digital era for administrators in quality education group of airport in Loei Primary Educational Service Area office 1. Classified by work experience and school size. The sample was selected from teachers who perform their duties as teachers In the Airport Quality Education School group Loei District Loei Province under Loei Primary Educational Service Area office 1, amount 123 people. Research tools are questionnaire with 5 rating scales which has a reliability of 0.90. The statistics used for data analysis are frequency, percentage, mean, standard deviation. The (t-test), (One-way ANOVA) and the Scheffe's dual-differential test. The results of the studied were as follows

1. Individual of leadership on digital era for administrators in quality education group of airport in Loei Primary Educational Service Area office 1 overall in a high level.

2. The Comparison of Individual of leadership on digital era for administrators in quality education group of airport in Loei Primary Educational Service Area office 1, classified by work experience, found that overall, the leadership characteristics of the digital age of school administrators in the educational quality group Under the Loei Primary Educational Service Area office 1 is not different. When considering each aspect, it was found that the operational aspects were significantly different at the 0.05 level, while the other aspects were not different.

3. The comparison of Individual of leadership on digital era for administrators in quality education group of airport in Loei Primary Educational Service Area office 1, classified by the overall school size is not different. With different external personality and operational aspects with a statistical significance of 0.05 There is a statistically significant difference at the level 0.05 of 1 pair, which are small schools and medium schools and compared the operational average found that there is a statistically significant difference at the level 0.05 of 1 pair, which are small schools and large schools.

Keywords: job development, school administrators, affiliated with the educational service area office

ความเป็นมาและความสำคัญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 มีเจตนารมณ์ให้การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ยึดวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา ภายใต้แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในประเด็นสำคัญคือ 1) ยกระดับคุณภาพการศึกษา 2) ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 3) มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 4) ปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ (บัลลังก์ โรหิตเสถียร ,2562:2)

ในยุคปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างรวดเร็วทั้งด้านการเมือง สังคม เทคโนโลยีการสื่อสาร และการคมนาคม ทำให้การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัยเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติอย่างเร่งรีบ โดยการมุ่งให้ประชากรของประเทศมีลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ร่วมมือกันเสริมสร้างชุมชน สังคมและประเทศชาติ กระบวนการทางการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักและให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของตน และแสดงบทบาทความเป็นผู้นำและนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามภารกิจของสถานศึกษาในการพัฒนาประชากรให้มีคุณลักษณะเหมาะสมกับการดำรงชีวิตในโลกไร้พรมแดนได้อย่างมีความสุข (ศศิธิดา แพงไทย ,2559:7)

การบริหารจัดการเป็นภารกิจและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับต้องมีหน้าที่อำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน นิเทศ ควบคุมกำกับติดตาม แก้ไข ปัญหาพัฒนาปรับปรุง การดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในระบบ ทั้งการวางแผน การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป และงานอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับนโยบายเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่และส่งเสริมการทำงานเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รัฐได้จัดทำขอบข่ายภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน คือการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546:34) งานทั้ง 4 ด้าน ถือว่าเป็นภารกิจที่ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องจัดการให้ดีมีคุณภาพ โดยผู้บริหารต้องหาแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าและมีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมาย และความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 การขับเคลื่อนกลยุทธ์ของการปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการนำพาอนาคตของการศึกษาไทยไปสู่เป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา ในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องมีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการปฏิรูปการศึกษา (สุทธิศักดิ์ พวงคำ.การปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคตการศึกษาไทยในบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา) เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวบรรลุผลจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบ ต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาที่เป็นเงื่อนไขและปัจจัยในการทำงานการบริหารจัดการเป็นภารกิจและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับต้องมีหน้าที่ อำนวยความสะดวก ส่งเสริมสนับสนุน ประสานงาน นิเทศ ควบคุมกำกับติดตาม แก้ไขปัญหา พัฒนา ปรับปรุง การดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ในระบบ ทั้งการวางแผน การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ

การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปและงานอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ตามบทบาทหน้าที่และส่งเสริมการทำงานเป็นนิติบุคคลของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ(กระทรวงศึกษาธิการ, 2546:34)

จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษา จึงสนใจที่จะ ศึกษาบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อทราบถึงบทบาทการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาในการบริหารงานด้านต่าง ๆ อันจะนำไปปรับปรุงแก้ไขโดยเฉพาะวิธีการบริหารการศึกษา เพื่อให้ เกิดการพัฒนาการบริหารใน 4 ด้าน ตามรูปแบบการกระจายอำนาจให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลดีต่อคุณภาพการศึกษาระดับชาติให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำ อาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำ อาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนก ตามประสบการณ์ของครู
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหาร สถานศึกษาในโรงเรียน กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1

คำถามการวิจัย

1. บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศ ยานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีการปฏิบัติงานอย่างไร
2. ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพ การศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำแนกตาม ประสบการณ์ของครู แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทในการพัฒนางานของ ผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเลย เขต 1 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยเรื่อง บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ครั้งนี้ ใช้แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารด้านการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายภารกิจ 4 ด้านได้แก่ ด้านบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารทั่วไป

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนกลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2562 รวม 9 โรงเรียน จำนวน 171 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนกลุ่ม

คุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ปีการศึกษา 2562 รวม 9 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 123 คน จากโรงเรียนขนาดเล็ก 6 โรงเรียน จำนวน 31 คน, โรงเรียนขนาดกลาง 2 โรงเรียน จำนวน 28 คน, โรงเรียนขนาดใหญ่ 1 โรงเรียน จำนวน 69 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejice & Morgan) และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 43-46) ตามสัดส่วนของครูแต่ละโรงเรียน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร ประกอบด้วย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

ประสบการณ์ของครู จำแนกเป็น

1. ต่ำกว่า 10 ปี
2. ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม คือ บทบาทของผู้บริหารด้านการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามขอบข่ายภารกิจ 4 งานของสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ดังนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ
2. ด้านการบริหารงบประมาณ
3. ด้านการบริหารงานบุคคล
4. ด้านการบริหารทั่วไป

4. ด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2562 ถึงเดือน พฤษภาคม 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ศึกษาบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ Likert ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมบทบาทในการพัฒนางานบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended question)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำผลที่ได้จากการศึกษาตามข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดของการวิจัย กำหนดเกณฑ์การพิจารณาตอนที่ 2 ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Likert, 1961:113) แบ่งเป็น 5 ระดับ โดยเรียงจาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุดในแต่ละระดับ มีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ มาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ น้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ น้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิด เสนออาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาความครบถ้วน ความถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหาของการศึกษา และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้ โดยประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) กำหนดเกณฑ์พิจารณาคำถามแต่ละข้อคือ

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์

นำคะแนนมาหาค่า IOC ซึ่งข้อคำถามมีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. นายเดช ปาจริยานนท์ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย
2. นายอุทธรณ์ ศรีบุตรตา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านปากแดง
3. นางอิสรารัตน์ แสนยะบุตร ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกกโพธิ์วังท่า

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Iry out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน

7. นำข้อมูลการทดลองใช้แบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น(Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา(Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.77

8. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพณิชยบัณฑิต ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมกับแบบสอบถาม จำนวน 123 ฉบับ เสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 123 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นกลุ่มประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 49 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 39.8 กลุ่มประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 74 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 60.2

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีขั้นตอนในการวิเคราะห์และสถิติที่ใช้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและทำการประมวลผลหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดค่าคะแนนและแปลความหมายข้อมูลตามระดับการปฏิบัติโดยแยกเป็น 5 ระดับ (บุญชมศรีสาธาต. 2553: 104-105) ค่าคะแนนที่ได้จากการปฏิบัติแต่ละข้อมาหาค่าเฉลี่ย (X) และแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติตามบทบาทของผู้บริหาร ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการศึกษา โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นครูเกี่ยวกับบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ของครู วิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลโดยการบรรยายความในเชิงพรรณนา จำแนกรายด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยและทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. สถิติในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1.1 สถิติหาความเที่ยงตรง (Validity) หรือค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC)

1.2 สถิติความเชื่อมั่น (Reliability Index) ของเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test แบบ Independent samples

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ข้อ	รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	ประสบการณ์การทำงาน		
	- ต่ำกว่า 10 ปี	49	39.8
	- ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	74	60.2
	รวม	123	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 60.2 รองลงมา มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหาร ในการบริหารสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	ด้านการบริหารวิชาการ	3.66	0.46	มาก	4
2	ด้านการบริหารงบประมาณ	3.73	0.48	มาก	2
3	ด้านการบริหารงานบุคคล	3.68	0.48	มาก	3
4	ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.76	0.53	มาก	1
	รวม	3.70	0.48	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X} = 3.73$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.66$)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อที่	บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหาร ในการบริหารสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและ หลักสูตรท้องถิ่น	3.78	0.42	มาก	2
2	ผู้บริหารมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบท	3.60	0.49	มาก	6
3	ผู้บริหารมีการจัดหาสื่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.65	0.48	มาก	3
4	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้พัฒนากระบวนการเรียนรู้และจัดสภาพแวดล้อมภายในให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.60	0.49	มาก	6
5	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.59	0.49	มาก	10
6	ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดหาคู่มือการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการตลอดจนสนับสนุนให้นำผลการเรียนที่ได้มาวิเคราะห์ปรับปรุงต่อไป	3.60	0.49	มาก	6
7	ผู้บริหารมีการนิเทศกำกับติดตามและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	3.65	0.48	มาก	3
8	ผู้บริหารประสานความร่วมมือส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ๆ	3.64	0.48	มาก	5
9	ผู้บริหารจัดให้มีการนิเทศทั้งภายนอกและภายในอย่างต่อเนื่อง	3.60	0.49	มาก	6
10	ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการในโรงเรียน	3.90	0.30	มาก	1
รวม		3.66	0.46	มาก	

จากตารางที่ 3 แสดงว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

มีระดับการปฏิบัติอยู่ระดับ มาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการในโรงเรียน ($\bar{X} = 3.90$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและ หลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.78$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.59$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อที่	บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหาร ในการบริหารสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1	ผู้บริหารยึดหลักความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.77	0.42	มาก	3
2	ผู้บริหารมุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน	3.64	0.48	มาก	7
3	ผู้บริหารยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ	3.83	0.48	มาก	2
4	ผู้บริหารมีการส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา	3.64	0.48	มาก	7
5	ผู้บริหารมุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณให้มีความเป็นอิสระในการจัดสินใจ มีความคล่องตัว ควบคู่กับความโปร่งใสที่สามารถตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้ไป	3.64	0.48	มาก	7
6	ผู้บริหารจัดให้มีการจัดตั้งงบประมาณ จัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน	3.71	0.45	มาก	4
7	ผู้บริหารจัดให้มีการบริหารการเงินทั้งในระบบและนอกระบบงบประมาณให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ	3.64	0.48	มาก	7
8	ผู้บริหารจัดให้มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินภายในสถานศึกษา	3.67	0.47	มาก	6
9	ผู้บริหารจัดให้มีการเตรียมพัสดุ สำหรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอ	3.69	0.46	มาก	5
10	ผู้บริหารจัดให้มีการใช้จ่ายเงินประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	4.10	0.65	มาก	1
รวม		3.73	0.48	มาก	

จากตารางที่ 4 แสดงว่าความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 3.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ระดับมาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการใช้จ่ายเงินประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ ผู้บริหารยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ ($\bar{X} = 3.83$) ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ ผู้บริหารมุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน, ผู้บริหารมีการส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ผู้บริหารมุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณให้มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัว ควบคู่กับความโปร่งใสที่สามารถตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้ไปและผู้บริหารจัดให้มีการบริหารการเงินทั้งในระบบและนอกระบบงบประมาณให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.64$)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาย่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำดังนี้ คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ระดับ มากทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการในโรงเรียน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและ หลักสูตรท้องถิ่น ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้และพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารจัดให้มีการใช้จ่ายเงินประเภทต่าง ๆ อย่างเหมาะสม รองลงมา คือ ผู้บริหารยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ผู้บริหารมุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน, ผู้บริหารมีการส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา, ผู้บริหารมุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณให้มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความ

คล่องตัว ควบคู่กับความโปร่งใสที่สามารถตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้ไป และผู้บริหารจัดให้มีการบริหารการเงินทั้งในระบบและนอกระบบงบประมาณให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ระดับ มาก ทุกข้อ โดยข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการจัดการบังคับบัญชาและปกครองบุคลากรอย่างเป็นระบบ

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับปฏิบัติอยู่ระดับ มากที่สุด ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร บริการและการประชาสัมพันธ์ รองลงมา คือ ผู้บริหารปรับปรุงและพัฒนาระบบควบคุมภายใน การติดตาม ตรวจสอบประเมินผล และรายงานผลการพัฒนาการศึกษา ผู้บริหารให้สาธารณชนรับทราบส่วน ข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ โรงเรียนจัดให้มีการควบคุมดูแลพฤติกรรมและปรับพฤติกรรมนักเรียนได้อย่างเหมาะสม

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ครูผู้สอนมีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1

3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้การวัดผล ประเมินผลให้เป็นระบบเหมาะสมถูกต้องตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนสนับสนุนให้นำผลการเรียนที่ได้มาวิเคราะห์ปรับปรุงต่อไป ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ สนับสนุน ส่งเสริม ให้มีแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น ผู้บริหารควรจัดให้มีการนิเทศทั้งภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการอย่างต่อเนื่องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

3.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ได้แก่ ผู้บริหารควรจัดให้มีการเตรียมวัสดุสำหรับใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอ ผู้บริหารควรจัดให้มีการจัดตั้งงบประมาณหรือการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน ผู้บริหารควรยึดหลักความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียนในการจัดสรร

งบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารควรส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรยึดหลักกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ

3.3 การบริหารงานบุคคล ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรยึดหลักความเป็นอิสระและหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงาน

3.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือ และส่งเสริมกิจกรรมชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน สถาบันต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารควรกำหนดแนวทางในการบำรุง ดูแลรักษาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ในการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารบริการและการประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารควรจัดระบบรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษาให้เหมาะสม ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุน ประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

การศึกษา บทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนโดยภาพรวม อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลด 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของการบริหารงานในสถานศึกษาซึ่งถือเป็นหน้าที่หลักในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ ฐานันดร แพงคำแหง (2547: 103) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารการศึกษาภายใต้กรอบโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 พบว่าการปฏิบัติงานการบริหารการศึกษาภายใต้กรอบโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา 4 ด้าน คือการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนระดับประถมศึกษามีความพร้อมรับรองการกระจายอำนาจจากส่วนกลางซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตาม

มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป และสอดคล้องกับ ราชัย จันทรหวั โทณ (2542: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น มีพฤติกรรมการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ มาก ” ทุกด้านเรียงลำดับคือด้านการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน และด้านการฝึกอบรม ด้านการเป็นผู้นำ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการกำหนดเป้าหมาย และด้านการปฏิสัมพันธ์ ด้านการจูงใจ และด้านการตัดสินใจ ด้านการควบคุมงาน ด้านการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น มีการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ มาก ” ทุกด้าน เรียงลำดับคือ ด้านการวางแผนและด้านการดำเนินงาน ด้านการวัดและการประเมินผลทางการศึกษา และด้านวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร และด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน และด้านงานห้องสมุด ด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ ด้านงานส่งเสริมการเรียนการสอน และด้านงานนิเทศศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมบริหารกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น พบว่าในภาพรวมมีความสัมพันธ์ต่อกันในทางบวกค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ครูผู้สอนมีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนทุกขนาดที่จัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการปฏิรูปการศึกษาและมีโครงสร้างการบริหารงานเหมือนกันปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ. ศ. 2545 คือ ให้ผู้เรียนเป็นคนดี เป็นคนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ส่งผลให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีการช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เช่นอุปกรณ์การเรียน สื่อการเรียนการสอน ตลอดทั้งมีการย้ายผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูเข้าในสังกัดเดียวกันได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบกฎหมายและระเบียบผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานทำให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาคุณนี้มีวุฒิทางด้านการบริหารการศึกษา มีความสามารถ เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน สร้างค่านิยมในการทำงานโดยให้ผู้ร่วมงานคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานทำงานเป็นทีมแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจแน่วแน่ที่จะทำงานให้สำเร็จตลอดทั้งนำความรู้

ทักษะมาปรับใช้กับสถานศึกษาของตนเองให้มีการพัฒนาขึ้น ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีภาวะผู้ตามมีจิตสำนึกในการทุ่มเทต่อการปฏิบัติภารกิจร่ำส่งเสริมให้มีการพัฒนาตนเองผู้บริหารสถานศึกษาคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงทำให้ผู้ร่วมงานมีกำลังใจพร้อมที่จะทำงานและพัฒนาตนเองและนำความรู้มาพัฒนานักเรียนต่อไป

3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการทำอาภาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ผู้บริหารควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ผู้บริหารควรส่งเสริมให้การวัดผล ประเมินผลให้เป็นระบบเหมาะสมถูกต้องตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนสนับสนุนให้นำผลการเรียนที่ได้มาวิเคราะห์ปรับปรุง ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ สนับสนุน ส่งเสริม ให้มีแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาหรือให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ผู้บริหารควรจัดให้มีการนิเทศทั้งภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรด้านวิชาการอย่างต่อเนื่องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณ ได้แก่ ผู้บริหารจัดให้มีการเตรียมพัสดุสำหรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอ ผู้บริหารจัดให้มีการจัดตั้งงบประมาณหรือการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน ผู้บริหารยึดหลักความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารมีการส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และผู้บริหารยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ผู้บริหารยึดหลักความเป็นอิสระและหลักธรรมาภิบาลในการบริหาร ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการวางแผนอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้านการบริหารงานทั่วไป ได้แก่ ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือและส่งเสริมกิจกรรมชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัยร่วมกับบุคคลชุมชนองค์กรหน่วยงานสถาบันต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารกำหนดแนวทางในการบำรุงดูแลรักษาอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมในการใช้ประโยชน์ร่วมกัน ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารบริการและการประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารควรจัดระบบรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำมาใช้

จากการศึกษาบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการท่าอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 จากผลการวิจัย ข้อเสนอแนะต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการท่าอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารวิชาการ ผู้บริหารควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดให้มีแผนการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยข้อเสนอแนะต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มคุณภาพการศึกษาการท่าอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงบประมาณ ผู้บริหารควรจัดให้มีการเตรียมพัสดุสำหรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเพียงพอ ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดตั้งงบประมาณให้เพียงพอและมีการจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงบประมาณให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 จากผลการวิจัยข้อเสนอแนะต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการท่าอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.4 จากผลการวิจัย ข้อเสนอแนะต่อบทบาทในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มคุณภาพการศึกษาการท่าอากาศยาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือและส่งเสริมกิจกรรมชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงาน สถาบันต่าง ๆ ในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการบริหารงานทั่วไปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาค้นคว้าแบบเจาะลึกในประเด็นการบริหารงานด้านใดด้านหนึ่ง เพื่อให้เกิดถูกต้องความชัดเจนของบทบาทการบริหารงานสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับเจตคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อบทบาทในการพัฒนางานการบริหารงานสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม

2.3 ควรศึกษาบทบาทการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารที่มีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ขนาดสถานศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ชาญชัย อาจิณสมภาร. (2548). *เทคนิคการพัฒนาทีมงาน*. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- ดาวเทียม บัณฑิต. (2553). *สภาพและปัญหาการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในโรงเรียน เฉพาะความพิการ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* (วิทยานิพนธ์ ค.ม.). อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ณัฏฐา บุตรเทียน. (2555). *สภาพการทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3* (ภาคินพนธ์ ค.ม.). กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- วรรัตน์ เทพมะที. (2558). *ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การแบบสร้างสรรค์กับการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2. วารสารวิทยาเขต* *บาฬีศึกษาพุทธโฆสปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. 1(1).
- แสงดาว โสมศรีแพง. (2556). *การทำงานเป็นทีมของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอนาแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษานครพนม เขต 1* (วิทยานิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา). นครพนม : บัณฑิตวิทยาลัย.มหาวิทยาลัยนครพนม.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดเลย. (2562). *กลุ่มนโยบายและแผน*. [ออนไลน์] เข้าถึงใน <https://loei.nfe.go.th/portal/html/person.php>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

จีรนาถ ภูริเศวตกำจร เด่น บุญมาวงศ์ และ พนาวัน ถนอมแก้ว

เครือข่ายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ และ สุรินทร์

THE USE OF INFORMATION TECHNOLOGY IN THE ADMINISTRATION OF EDUCATIONAL INSTITUTION ADMINISTRATORS UNDER THE OFFICE OF SECONDARY EDUCATION SERVICE AREA, DISTRICT 31

Jeeranat Puriawakamjon, Den Boonmavong and Panawan Tanonkaew

Network of education Area Offices in Four provinces, namely Nakhon Ratchasima, Chaiyaphum, Buriram and Surin

E-mail: Jeeranat8216@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป 2) เพื่อเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจำแนกตามเพศและประสบการณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครูจำนวน 278 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาความคิดเห็นของครูโดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายได้พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ ความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันและประสบการณ์ต่างกันโดยรวมมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the opinions of teachers on the use of information technology in The administration of the administrators of educational institutions under the Secondary Education Service Area Office 31 in 4 areas were 2) to compare the use of information technology in the administration of educational institution

administrators by gender and experience The sample group used in this research consisted of 300 teachers. The instrument used to collect the data was a 5-level assessment questionnaire with 0.98 confidence. academic administration. budget management Personnel management and general administration.

The results showed that the use of information technology in the administration of the school administrators, the overall teacher's opinions were at a high level. When considering income, it was found that it was at a high level in every aspect. where the highest average is the field of academic administration, followed by budget management Personnel management and general administration, respectively. The opinions of teachers with different sexes and different experiences overall had no different opinions.

Keywords: use of information technology, administration of educational institution administrators

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว การนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้งานแทนข้าราชการในหน่วยงานรัฐ เพื่อนำไปสู่การเป็นรัฐบาลที่มีการจัดการที่ดี ซึ่งรัฐบาลของหลายประเทศต่างยอมรับในอำนาจของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเชื่อว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารจะช่วยพัฒนาประเทศของตนให้เป็นสังคมแห่งความรู้ ส่งผลให้เกิดการผลิตที่มีคุณภาพ มีความสามารถในการแข่งขันทางการค้า รัฐบาลสามารถบริหารประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ประเทศต่างๆทั่วโลกจึงกำหนดให้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญอันหนึ่งในการพัฒนาประเทศ เพื่อพัฒนาไปสู่สังคมอิเล็กทรอนิกส์ (e-Society) ในส่วนของภาคธุรกิจก็เช่นเดียวกันเป็นโลกแห่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะการดำเนินการทางธุรกิจต้องการความรวดเร็วในด้านการบริการ และการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า ระบบการใช้ข้อมูลข่าวสารทั้งในแง่การดำเนินการและการบริหารจึงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแบบอิเล็กทรอนิกส์ (EDI - Electronic Data Interchange) ก่อให้เกิดกระแส การทำงานในรูปแบบเครือข่ายที่เชื่อมโยงกัน ทั้งจากภายใน (อินทราเน็ต) และเชื่อมโยงในระดับสากล (อินเทอร์เน็ต) การดำเนินการค้าจึงปรับเปลี่ยนรูปเป็นพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (electronic commerce) ในลักษณะของการดำเนินการต่างๆ ขององค์การยังมีกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทำให้เกิดการรวมกลุ่ม และทำงานร่วมกันในลักษณะพันธมิตร การทำงานจึงมีลักษณะเป็น e-Business หรือการทำงานธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไของค์การให้เหมาะสมกับยุคสมัยการคำนวณบน เครือข่าย โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นตัวนำเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเทคโนโลยีที่มีบทบาทที่สำคัญและมีการพัฒนาได้

อย่างรวดเร็ว มีการใช้ประโยชน์ได้อย่าง กว้างขวาง ดังนั้นเทคโนโลยี สารสนเทศจึงเป็นแรงหนึ่งที่เกิดดันให้ องค์กรต้องปรับตัวหันมาจัดการกับโครงสร้างขององค์กร เทคโนโลยีสารสนเทศมีจุดเด่นต่อการพัฒนาองค์การ ทั้งนี้ปริมาณการใช้ข้อมูลข่าวสารเพิ่มมากขึ้น ต้องการจัดการประมวลผลข้อมูล ข่าวสารอย่างรวดเร็ว มีระบบ ติดต่อสื่อสารระหว่างกันได้ง่าย สะดวกและเป็น ที่นิยม สามารถทำให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้และใช้ข้อมูล ข่าวสาร จึงเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งานและ การทำงานต่าง ๆ ช่วยทำให้งานที่ยุ่งยากซับซ้อนจำนวนมากมีลักษณะที่ง่าย ต่อการใช้งาน และยังมีระบบงาน อัตโนมัติอีกหลายอย่าง ที่ช่วยสนับสนุนการทำงานใน ระบบที่ทำงานได้ตลอด เวลา และกระจายสถานที่ออกไป ได้ห่างไกล จากผลของเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้ สิ่งแวดล้อมภายนอกเปลี่ยนแปลงไปมาก ก่อให้เกิดกระแส ป้อนกลับที่ยิ่ง ทำให้องค์กรต้องปรับเปลี่ยนให้เร็ว ขึ้น กระแสแรงกดดันให้ปรับเปลี่ยนองค์การ แรงกดดันที่มีต่อองค์กรจัดได้ว่าเป็นแรงที่ทำให้ทุกองค์การ ต้อง หาวิธีการปรับตัวเอง ให้ทันกับสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป บทบาทของ เทคโนโลยีสาร สนเทศทำให้ องค์การ ต้องเน้นรูปแบบการสร้างเครือข่ายบริการ จากเดิมแบบการบริการที่อยู่ที่ศูนย์กลางมาเน้น การให้บริการ ลูกค้านับแบบกระจาย อิทธิพลของลูกค้าหรือผู้บริโภคมีมากขึ้น การบริการแบบกระจายทำให้มีรูปแบบการตลาด และสังคม เปลี่ยนแปลงแนวโน้มสำคัญที่องค์กรจะต้องปรับเปลี่ยนคือ โครงสร้างการจัดองค์กรจะ ลดระดับชั้น ลงจากทฤษฎีการจัดการองค์กรมีการแบ่งลำดับชั้น (line organization) ในอดีตมีการแบ่ง ระดับชั้นหลาย ระดับชั้น มีผู้จัดการดูแลเป็นชั้น ๆ เหมือนการบังคับบัญชาแบบทหาร หน่วยงานในองค์กร จะเล็กลง องค์กร จะมีรูปแบบที่มีขนาดกะทัดรัดมากขึ้น เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานใช้ไอทีเป็น เครื่องมือช่วยการ ดำเนินงานเพื่อสร้างคุณค่างาน สภาพการทำงานจะมีลักษณะเป็น SOHO - Small Office Home Office เครือข่ายคอมพิวเตอร์เป็นตัวเชื่อมโยงให้เกิดการสื่อสารระหว่างกัน บทความนี้ต้องการนำเสนอการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในองค์กรเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ของกระบวนการทางด้านการจัดการ ด้วยการ เพิ่มขีดความสามารถของผู้จัดการในการวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการหรือนำทาง และการควบคุม และผลจากการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในองค์กรนั้นจะมีผลต่อ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ ผู้ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น หรือจะทำให้มีประสิทธิภาพลดลงไป

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถสรุปได้ว่าการใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศมีความจำเป็นและมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษาและในปัจจุบัน เทคโนโลยีได้ เข้ามามีส่วนช่วยในการตัดสินใจในการบริหารงานต่างๆทั้งกับผู้บริหารครูผู้สอนซึ่งสถานศึกษายังเกิดปัญหา เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา และ ทุกสถานศึกษายังพบปัญหาที่คล้ายคลึงกัน โดยสามารถแยกเป็นรายด้านได้ทั้งหมด 4 ด้าน คือ 1) ด้านการ บริหารงานวิชาการ สถานศึกษามีอุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศไม่เพียงพอต่อการบริหารงานและการ จัดการเรียนรู้อัตโนมัติเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สามารถตอบสนองความต้องการในการบริหารสถานศึกษา 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ สถานศึกษา ขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุงการจัดซื้อจัดหาวस्तุ ครุภัณฑ์ สื่อวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) ด้าน การบริหารงานบุคคล บุคลากรในสถานศึกษาขาด การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศของ สถานศึกษา การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการจัดการ ข้อมูลสารสนเทศของบุคลากร การใช้คอมพิวเตอร์ในการ

บริหารงานบุคคล และขาดแคลนช่างเทคนิคด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ4) ด้านการบริหารงานทั่วไป สถานศึกษาขาดสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในการ รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนการบริหาร สถานศึกษา และมีปัญหาเกี่ยวกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ไม่ตอบสนองความต้องการต่อการบริหารงาน (สมจิตร ขวัญแดง, 2560) ดังนั้นเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน และครอบคลุมภารกิจในการ บริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สถานศึกษาต้องมีรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ที่นำไปสู่คุณภาพของ ผู้เรียน สถานศึกษา รวมถึงระบบสารสนเทศของสถานศึกษาต้องมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง สมบูรณ์ เป็น ปัจจุบันและสามารถเรียกใช้ข้อมูลได้ตลอดเวลา เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำ ข้อมูลไปใช้ในการด าเนินงาน และการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน สถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึง ต้อง ตระหนักถึงการจักระบบบริหารที่เป็นเชิงระบบที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนให้ มากที่สุดนอกจากนี้การจัดเตรียมความพร้อมในระบบสารสนเทศภายในสถานศึกษา และการนำข้อมูลไป ใช้ ต้องเป็นหัวใจของการบริหารจัดการในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาต้องดำเนินการวางระบบบริหาร จัดการ พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพ และจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มี ความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการบริหารงานรู้จักพัฒนาตนเอง เปลี่ยนแนวคิดและวิธีการ ทักษะคติในการปฏิบัติงาน ฝึกตนเอง รวมทั้งส่งเสริมและ พัฒนาบุคลากรใน สถานศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ปาริชาติ วิเชียร, 2554)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการทราบเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ว่าอยู่ในระดับใดเพื่อนำผล การศึกษาไปใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารในการปรับปรุงและพัฒนาการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ ใน การบริหารงานสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31ใน4 ด้านได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจำแนก ตามเพศและประสบการณ์

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 4,580 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 278 คน ซึ่งได้มาโดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (ในตะวัน กำหอม .2559) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 มี 4 ด้านได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการศึกษาเอกสารแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการเกี่ยวกับตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 มี 4 ด้านได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป มีลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปและนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ
2. ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
3. ตอนที่ 2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 มี 4 ด้านได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ครบถ้วนมาวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายจากค่าเฉลี่ยที่ได้โดยใช้เกณฑ์ เบสส์ (ในตะวัน กำหอม.2559:28-29) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และทดสอบค่าเอฟ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

1.1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยรวมอยู่ระดับมากเมื่อพิจารณารายได้พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการบริหารงานวิชาการรองลงมาคือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ

1.2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกันโยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้โดยผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกันโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการตรวจสอบติดตาม การปฏิบัติงานรองลงมาคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการควบคุมพัสดุ

1.4 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ด้านการบริหารงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกันโยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศตามความต้องการของตนเองและหน่วยงานการปฏิบัติงานรองลงมาคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามกำลังพล

1.5 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ด้านการบริหารงานทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกันโยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดระบบการพัฒนาคอร์สการที่เหมาะสมการปฏิบัติงานรองลงมาคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามการพัฒนาคอร์สการอย่างเหมาะสม

2. ผลการเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

2.1 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ที่มีเพศต่างกันโดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน

2.2 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันโดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 31 ตามความคิดเห็นครู สามารถอภิปรายผลประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 31 โดยรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของรัชฎาพร มีอาษา (2555) ได้วิจัยเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1 พบว่าโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานเพื่อพัฒนากระบวนการในการจัดกระบวนการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีการสร้างเครือข่ายทางวิชาการมากขึ้น

2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 31 โดยรวมไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544) กล่าวว่าการบริหารงานเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ทั้งเพศและประสบการณ์การทำงานตามความคิดเห็นของครูไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกันกับงานวิจัยของปาริชาติ วิเชียร (2553) ได้วิจัยเรื่องสภาพและความต้องการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อบริหารและการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรเพิ่มกระบวนการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามกำลังพลของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพให้มากขึ้น

2. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดตามการพัฒนางานอย่างเหมาะสมได้แก่การการแต่งตั้งคณะดำเนินงานเพื่อศึกษาการดำเนินงานจัดทำสารสนเทศในระบบเครือข่ายเพื่อให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 31

2. ควรมีการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 31 เชิงคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ในตะวัน กำหอม. (2559). *การวิจัยประยุกต์ทางวัฒนธรรม*. ทิคอม: มหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *จิตวิทยาบริหารบุคคล*. กรุงเทพฯ: สหมิตรอเซท.
- ปาริชาติ วิเชียร. (2553). *สภาพและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการศึกษาของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา (วิทยานิพนธ์ค.ม. การบริหารการศึกษา)*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- รัชฎาพร มีอาษารัชฎาพร มีอาษา. (2555). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอเมืองสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 (วิทยานิพนธ์ กศ.ม. การบริหารการศึกษา)*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมจิตร ขวัญแดง. (2560). *สภาพปัญหาของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)*. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ลิขสิทธิ์ : สำนักงานวารสารการบริหารและพัฒนา วิทยาลัยพณิชยการบึงฉลวย

เว็บไซต์ : <http://nb.pcbu.ac.th/?page id=450>

จำนวนพิมพ์ 300 เล่ม

ปีที่พิมพ์ : 2564

พิมพ์ที่ : เอ็ม เอ็ม ก๊อบปี้แอนด์เซอร์วิส